

DEN NORSKE KIRKE

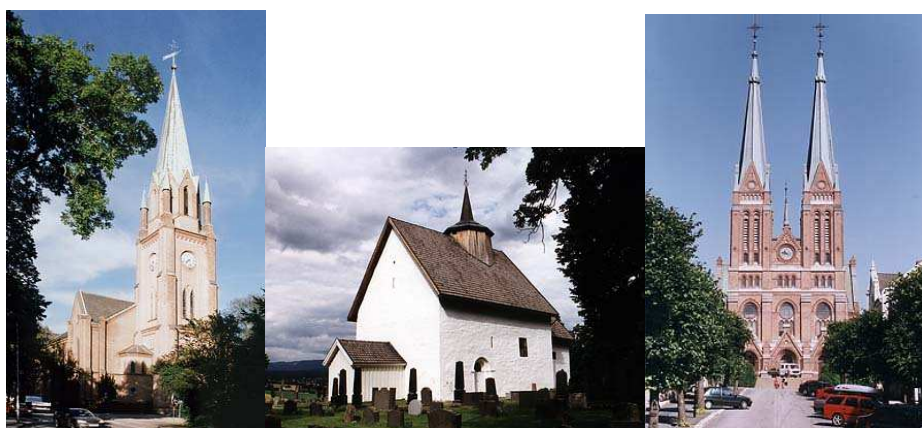

Årsrapport 2009

Kirkerådet

Mellomkirkelig råd

Samisk kirkeråd

... til for menighetene ...

Behandles i Kirkerådets møte 11.-13. mars 2010, sak KR 03/10

INNHOLDSFORTEGNELSE

Kirkemøtets visjon og strategi	4
<i>Status. Utfordringer og satsingsområder. Risikobilde.....</i>	5
MELLOMKIRKELIG RÅD (MKR)	9
<i>Status. Utfordringer og satsingsområder. Risikobilde.....</i>	9
SAMISK KIRKERÅD (SKR)	10
<i>Status. Utfordringer og satsingsområder. Risikobilde.....</i>	10
Hovedområde: 1. Stat – kirke	12
1 Gjennomføre ”Kirkevalg 2009” (KM 03.8/09, KM 11/08).....	12
2 Utvikle ungdomsdemokratiet (KM 11/93) og øke ungdomsrepresentasjon	14
3 Utvikle kirkens valgordninger og demokrati (KM 10/05).....	14
4 Utvikling av Kirkeordningen fram mot grunnlovsendringer (KM 10/08, KM 08/07, KM 08/06).....	15
Hovedområde: 2. Barn, unge og trosopplæring.....	16
1 Trosopplæring: Ny plan (KM 04/09)	16
2 Trosopplæring: Overgang til drift, prosjektmenigheter 2004-2008	17
3 Trosopplæring: Plan for forutsigbar opptrapping.....	17
4 Trosopplæring: Ny tildeling 2009	17
5 Trosopplæring: Fag- og kompetanseutvikling	18
6 Trosopplæring: Intern og Ekstern kommunikasjon.....	18
7 Trosopplæring: Samarbeid og samhandling med organisasjoner og institusjoner.....	19
8 Trosopplæring: Tilrettelegging og universell utforming	19
9 Trosopplæring: Konfirmasjon og myndighetsfasen).....	20
10 Samisk trosopplæring	20
11 Kirke for 18-30 år (KM 05/09).....	21
12 Samisk ungdomsarbeid.....	21
13 Samarbeide barnehage-skole og kirke	21
14 Voksenundervisning	21
Hovedområde: 3. Gudstjenesteliv	22
1 Følge opp gudstjenestereformen (KM 03.1/09, KM03.4/06)	22
2 Utvikle liturgisk materiale	23
3 Utvikle ny ordinaremusikk	24
Hovedområde: 4. Organisasjon og forvaltning	25
1 Forvalte FoU- ordningen	26
2 Styrke menighetsutviklingen	26
3 Utvikle nøkkeltall og statistikk	26
4 Utvikle en IKT-strategi for Den norske kirke (KM 03.7/09).....	27
5 Utvikle nytt Medlemsregister	27
6 Utrede godkjenningsordninger for ulike stillinger (KM 08/04, KM 07/04 m.m.).....	29
7 Kjønn og likestilling (KR 53/08)	29
8 Rekruttering (KM/KR 01).....	30
9 Følge opp kommunikasjonsplan (KM 4/06)	30
Hovedområde: 5. Diakoni.....	32
1 Innføring av plan for diakoni (KM 6/07)	32
2 Diakonater (KM 06/07) (KM 8/04).....	34
3 Inkludering av mennesker med funksjonsnedsettelse i Kirken (KM 13/06).....	34
4 Skaperverk og bærekraft (KM 5/08 og KM 04/07)	34
Hovedområde: 6. Kirkemusikk og kultur.....	36
1 Kirkemusikk: Følge opp Plan for kirkemusikk (KM 06/08, KM 06/06).....	36
2 Kirke & kultur: Kunsten å være kirke – kultur- melding (KM 7/05).....	37
3 Kulturminner: Følge opp kulturminneåret 2009.....	38

Hovedområde: 7. Økumenikk og internasjonale spørsmål (MKR)	39
1 Kirken og den økonomiske globalisering (KM 03.8/08, KM 10/07)	39
2 Innvandring og integrering (KM 07/09, KM 11/06, KM 06/05)	39
3 Følge opp kirkeavtaler med søsterkirkene IECLB, ELCSA og ELCJHL (KM 9/08)	40
4 Samarbeid menighet og misjon (KM 5/05)	40
5 Økumeniske organisasjoner og samarbeid i Norge	41
6 Økumeniske organisasjoner og samarbeid i Europa	41
7 Økumeniske organisasjoner og samarbeide globalt	42
8 Interreligiøse samtaler og samarbeid (KM 12/06).....	42
Hovedområde: 8. Samisk kirkeliv (SKR)	43
1 Plan for samisk kirkeliv (KM 2010 – KM 7/06)	43
2 Samarbeide over landegrensene	43
3 Urfolkssamarbeid	44
4 Andre felles saker	44
Vedlegg	
Rapport på likestilling i sekretariatet	45

Innledning

Årsrapporten for 2009 er satt opp etter samme mal som Årsplanen og omtaler virksomheten i De sentralkirkelige råd. Den skal vise hvilke resultater som er oppnådd på de vedtak fra Kirkemøtet som er fulgt opp i 2009, samt de mål som Kirke- og kulturdepartementet har i sitt tildelingsbrev til Kirkerådet.

Mål- og resultatstyringen er tilpasset Kirkerådets egenart. Delmål og tiltak var tilpasset de rammene som var til disposisjon. Kirkerådet har arbeidet med å følge opp den generelle målsetning i staten om å ha en kostnadseffektiv drift. I planen for 2009 var det inntatt et risikobilde ved årets begynnelse, for å følge opp kravet om risiko- og vesentlighetsvurdering i statens økonomireglement. For hvert av rådene var risikoen synliggjort i et risikokart. Risikobildet var satt opp ut fra en vurdering av sannsynlighet(s) for at en hendelse inntreffer og den forventede konsekvensen(k) den ville medføre for måloppnåelsen dersom den inntraff.

I årsplanen for 2009 ble det arbeidet med inndelingen i Hovedområde og delmål. I 2009 har det vært et mål og knytte aktivitet og økonomi tettere sammen. Alle mål og delmål har derfor vært knyttet til kostnadsbærere. Regnskapssystemet ble tilpasset i tråd med dette. Årsplan og budsjett ble fulgt opp i løpet av året ved at det ble gjennomført tertialrapportering.

Pr 30.8.09 og 30.10.09 har Kirkerådet også rapportert status til departementet. I årsplanen har vi hatt fokus på de viktigste faglige målene. Det var også utarbeidet mål for andre deler av virksomheten.. Andre faglige mål og mål for administrasjon og ledelse blir behandlet intern i direktørens ledergruppe. Denne avgrensning ble gjort for å ”spisse” dokumentet.

Det har vært en dialog med departementet på å finne styringsparametre og indikatorer på resultatmålene i tildelingsbrevet: Demokratireformen, Trosopplæringsreformen, Gudstjenestelivet og lokalt forsøks- og utviklingsarbeid. Dette har vært et krevende arbeid og vil fortsette i 2010.

Kirkemøtets visjon og strategi

... til for menighetene ...

Kirkemøtet skal ha sin oppmerksomhet henvendt på saker av felleskirkelig karakter og ellers på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i menighetene – slik det står i kirkeloven (§ 24). Kirkemøtet har vedtatt en strategi med satsingsområder for å følge opp dette. Denne, som ble vedtatt i sak KM 8/08, har vært lagt til grunn for arbeidet i 2009.

DEN NORSKE KIRKE

I Kristus, nær livet

- en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke

bekjennende, ved å dele og gi videre troen på den treenige Gud.	misjonerende, ved å vitne om Jesus Kristus lokalt og globalt sammen med den verdensvide kirke.	tjenende, ved å vise omsorg gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, kamp for rettferdighet og vern om skaperverket.	åpen, ved å utvikle fellesskap som verdsetter mangfold og respekterer ulikheter.
---	---	---	--

**Den norske kirkes satsingsområder for perioden 2009 - 2014.
Målsettingene blir vedtatt i planene og refereres her.**

Diakoni	Kirkemusikk & kultur	Barn og unge	Gudstjenesteliv	Samisk kirkeliv
Plan for Diakoni (KM 2007) Bærekraft-reformen (KM 2008)	Plan for kirkemusikk (KM 2008) Kunsten å være kirke – kulturmelding (KM 2005)	Plan for trosopplæring (KM 2009) Kirke for 18 – 30 (KM 2009)	Reform av kirkens gudstjenesteliv (KM 2010)	Plan for samisk kirkeliv (KM 2010)

... til for menighetene ...

Kirkerådet, Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd er først og fremst til for menighetene. Sammen med menighetene har vi ønsket å bygge en kirke som bærer et tydelig og sant vitnesbyrd om Jesus Kristus. En bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke som er i Kristus, og nær livet.

Kvaliteten på Kirkerådets arbeid avgjøres om det vi leverer fungerer lokalt. Resultatene er krevende å måle og effektene kommer ofte ikke før etter lengre tid. Brukerundersøkelse er resurskrevende. I 2009 ble det satt i gang en forskning og evaluering av Kirkevalget. Rapport vil foreligge våren 2010.

KIRKERÅDET

Status. Utfordringer og satsingsområder. Risikobilde

De sentralkirkelige råd har i 2009 hatt et år med mange og store utfordringer.

Kirkerådet har hatt 3 møter og behandlet 56 saker. Kirkemøtet 2009 fant sted i Tønsberg. Viktige saker som ble behandlet der var: "Plan for trosopplæring", "Myndig tru - mangfoldige fellesskap. Kyrkje med aldersgruppa 18-30 år", "Regler for valg av kirkeråd" og "Kristne innvandrere og menighetene i Norge"

Trosopplæringsreformen gikk i 2009 over i fast drift, høringene med gudstjenestereformen ble avsluttet. Kultur ble nytt satsingsområde med de første bevilgninger over statsbudsjettet.

Kirkerådet har også i 2009 hatt et godt samarbeid med Kirke- og kulturdepartementet.

Rammene har ikke alltid stått i forhold til oppgavene. Med de ressurser som har vært stilt til disposisjon har vi levert vårt samfunnsbidrag etter beste evne.

1. Stat – kirke

Kirkerådet har arbeidet videre med det fremtidige forhold til staten i lys av den politiske avtalen som ble inngått i Stortinget 10.april 2008 og forberede endringer som kan komme etter 2013. Dette utviklingsarbeidet har mange utfordringer, er ressurskrevende og vil bli fulgt opp videre i 2010. Kirkerådet har ikke nok ressurser og kompetanse i egen stab til å gjøre dette arbeide alene.

Kirkevalget 2009 ble gjennomført etter planen. De økonomiske rammene for valget var ikke på plass før 27.april 2009, lenge etter at årsplanarbeidet ble avsluttet. Dette vanskeliggjorde planprosessen. Utvidelsen av bemanningen kom sent og tiden ble knapp Det var mange kritiske faktorer for å avvikle et godt valg.

Kirkevalget ble avviklet i tråd med forutsetningen og resultatet ble en valgoppslutning på 10 % til bispedømmerådsvalget og 12,5 % til menighetsrådsvalget. 52 av delegatene til bispedømmerådene ble valgt ved direkte valg. Blant de 77 leke medlemmene er det 17 representanter under 30 år, ca 22 %.

2. Barn og unge

Plan for trosopplæring ble vedtatt på Kirkemøte 2009 og følges nå opp i 2010. Pr 31.12.09 er 25 av landets 106 prostier innlemmet i reformen og 45 % av landets menigheter mottar tilskudd.

3. Gudstjenesteliv

Forslagene til nye liturgier, ny tekstbok, ny salmebok og ny liturgisk musikk ble sendt ut på høring i 2008. 96 menigheter var valgt ut til å være høringsmenigheter, og alle bispedømmene var representert blant dem. Høringsfristen var satt til 15.september (kirkemusikken 1.desember). Fleksibilitet, involvering og stedegengjøring er kjerneverdier i gudstjenestereformen.

Etter høringsfristen har det vært arbeidet med å gjennomgå høringsmaterialene. Reform av kirkens gudstjenesteliv skal behandles på Kirkemøtet i 2010 og 2011.

4. Organisasjon og forvaltning

FoU arbeid

Kirkerådet arbeider sammen med KA med lokalt forsøks- og utviklingsarbeid. Målet er å få til mer samarbeid på tvers av menighets- og kommunegrenser. Dette er viktig for at kirkens organisering og forvaltning skal være kostnadseffektiv og brukerorientert.

Informasjon og kommunikasjonsteknologi (IKT)

I 2009 ble det utarbeidet en samlet IKT-strategi for Den norske kirke. Målsettingen er å få en bedre samordning i Den norske kirke. I dag er det mange forskjellige løsninger som benyttes, lokalt, regionalt og sentralt. Vi tenger felles systemer for samhandling internt og nye plattformer for kommunikasjon med medlemmer og offentlighet eksternt. Dette er et omfattende arbeid der svært mye gjenstår, men som vi mener vil være avgjørende for Kirkens framtidige organisasjon og medlemskontakt.

Medlemsregister

Utvikling av et nytt medlemsregister har pågått i lang tid. I 2009 ble et nytt elektronisk register tatt i bruk etter planen. En viktig milepæl ble nådd. Registeret har 3 600 brukere rundt i menighetene. Det oppdateres mot folkeregisteret for å oppdateringer på fødte, døde og flyttinger. Antall medlemmer og tilhørige samt medlemmer bosatt utenlands pr 31.12.2009 var 3 992 000.

En egen valgmodul ble utviklet til Kirkevalget i 2009. I registeret er det også en løsning for en samlet innrapportering av skattefrie gaver til skattemyndighetene for givertjenesten i menighetene

Menighetsutvikling og planarbeid

Det har vært arbeidet med å utvikle et planverk som kan være til hjelp slik at alle plandokumentene som er utviklet i Den norske kirke kan utnyttes som hjelpemidler til utvikling og vekst.. Malen ble presentert i ny Håndbok for menighetsråd og kirkelige fellestråd som ble distribuert i 2009.

Omorganisering i sekretariatet

I 2009 ble det gjort endringer i organiseringen i sekretariatet. Målsetningen har vært å tilpasse organisasjonen til de utfordringene som Den norske kirke står overfor fremover. Sekretariatet er nå delt i 6 avdelinger: Avdeling for menighetsutvikling, avdeling for samisk kirkeliv, avdeling for økumeniske og internasjonale relasjoner, avdeling for kirkeordning, avdeling for informasjon og kommunikasjon og avdeling for administrasjon.

5. Diakoni

Plan for diakoni

Ny Plan for diakoni begynte å gjelde fra 1. januar 2008. Planen definerer diakoni slik: "Diakoni er kirkens omsorgstjeneste. Den er evangeliet i handling og uttrykkes gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet." Definisjonen uttrykker den retning diakonien skal ha i årene framover. Den første delen i planen handler om forståelsen av diakoni, mens den andre peker på oppgaver og arbeidsmetoder. Planen skal danne utgangspunkt for arbeidet med lokale diakoniplaner i alle deler av landet.

Skaperverk og bærerkraft

Kirkemøtet i 2007 vedtok å iverksette en 10-årig bærekraftreform som har som målsetting å berøre all kirkelig virksomhet. På Kirkemøtet i 2008 var saken oppe igjen i form av mer konkrete målsettinger for tiåret. Et enstemmig Kirkemøte ønsker å stå i bresjen for bevaring av skaperverket og en bærekraftig utvikling i årene som kommer. Vedtaket "Truet liv – troens svar. Et økumenisk tiår for skaperverk og bærekraft" innebærer et økumenisk samarbeid mellom Norges Kristne råd, Kirkens Nødhjelp og Den norske kirke. Gjennom dette samarbeidet vil Den norske kirke blant annet "skape håp og fremtidstro med ord og handling" og "være sentrale pådrivere for og bidragsytere til bærekraftige samfunn lokalt, nasjonalt og globalt".

6. Kirkemusikk og kultur

Plan for kirkemusikk ble vedtatt av Kirkemøtet 2008. Planen framhever mangfoldet i de kirkemusikalske tradisjonene i salmesang og liturgi, og vil styrke formidlingen av både tradisjonell og ny kirkemusikk. Kvalitet, bredde og samarbeid mellom amatører og profesjonelle er kjernebegreper. Ny Plan for kirkemusikk gjelder fra 1. januar 2009

Kirkens nye medarbeidere på kulturfeltet i 2009 gir muligheter for øke kompetansen på dette feltet og dette arbeidet fortsetter i 2010.

Risikobilde

Kirkerådet har mange reformer i gang på samme tid. Dersom disse ikke blir gjennomført som planlagt på grunn av mangel på personellmessige eller økonomiske ressurser vil det gå utover innhold, framdrift og omdømme.

De områder i Kirkerådets årsplan som hadde størst innebygget risiko da årsplanen ble utarbeidet var:

1. Kirkevalg 09, 2. Trosopplæringsreform, 3. Gudstjenestereform, 4. Medlemsregister, 5. Diakoni og 6. Skaperverk og bærekraft. Områdene er plassert i risikokartet etter nummer.

Sannsynlighet	Svært stor					
	Stor			1, 4, 5		
	Moderat			2, 3, 6		
	Liten		1, 2, 4, 5, 6			
	Meget liten					
		Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
		Konsekvens				
Risiko:		Lav	Moderat	Høy	Kritisk	

Kirkerådet har arbeidet systematisk for å redusere risikoen gjennom året. Mange av oppgavene var sårbare fordi de var knyttet til medarbeidere med spesiell kompetanse og svært knappe økonomiske ressurser. Arbeidet har vært kompleks og på flere områder vært preget av nybroddsarbeid. Samtidig berører det mange. Ulike tiltak har vært satt i verk.

Gjennomføringen av Kirkevalget 2009 ble svært krevende på grunn av knappe tidsfrister og stramme økonomiske rammer (1). Trosopplæringsreformen (2), Gudstjenestereformen (3) (en del av menighetsutviklingen), har gått etter planen. Høringene på gudstjenestereformens ulike deler avdekket en rekke kritiske problemstillinger. En høy risiko videreføres i 2010.

Utviklingen av medlemsregisteret (4) har også hatt en svært stram tidsplan. Valgkortene ble produsert ved hjelp av dette. Det er gjennomført en my risiko- og sårbarhetsanalyse. Denne konkluderer med at sikkerheten må bedres, særlig på de lokale klientmaskinene. Dette følges opp videre i 2010.

Delmålene: Diakoni (5) Skaperverk og bærekraft (6) har i hovedsak vært gjennomført etter planen.

Kirkerådet er opptatt av omdømmet til Den norske kirke. Det er store kommunikasjonsutfordringer de nærmeste årene og det arbeides for at kirken også i framtiden skal ha god oppslutning i befolkningen.

MELLOMKIRKELIG RÅD (MKR)

Status. Utfordringer og satsingsområder. Risikobilde.

Avdeling for økumenikk og internasjonale spørsmål har vært utøvende instans for Mellomkirkelig råd, og gjennomført de planer rådet har vedtatt for å oppfylle det mandat Kirkemøtet har gitt for arbeidet.

Mellomkirkelig råd har hatt 3 møter og behandlet 53 saker.

Det har vært relasjonsbygging for å oppnå felles mål sammen med andre partnere både innenfor og utenfor Den norske kirke. Målene for avdelingen har vært søkt realisert gjennom deltakelse i internasjonale økumeniske organisasjoner, i bilaterale relasjoner bygd på særskilte avtaler, i felleskirkelige tiltak i Norge, i dialog og samarbeid med andre religioner og livssynssamfunn og i samarbeid med andre kirkelige organisasjoner i Norge som er rettet mot internasjonale spørsmål og kirkesamarbeid. Alt tyder på at vi har nådd dette målet. Kvaliteten i våre ulike samarbeidsrelasjoner indikerer at vi blir opplevd som en troverdig og engasjert partner.

Avdelingen har også arbeidet for å legge til rette for at Dnks menigheter blir engasjert i og har nytte og glede av økumenisk, internasjonalt og interreligiøst arbeid.

Hovedmålet har fungert styrende for avdelingens arbeid i 2009, og må sies å ha vært oppnådd innenfor de gitte rammer – både helhetlig, og innenfor de enkelte faglige og relasjonelle områdene som er reflektert i delmålene. 2009 har også vært det året da Den norske kirke fikk en spesielt sterk tilknytning til Kirkenes Verdensråd gjennom nominasjonen og valget av MKRs generalsekretær som generalsekretær i den globale kirkeorganisasjonen.

Risikobilde. Ved årets begynnelse var det størst risiko er knyttet til:

1. Økonomisk globalisering, 2. Arbeidet for å øke antall menigheter med misjonsavtale og 3. Støtten til kirkene i Midt-Østen. Områdene er plassert i risikokartet etter nr.

Sannsynlighet	Svært stor					
	Stor					
	Moderat			1, 2	3	
	Liten		1, 2 og 3			
	Meget liten					
		Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
		Konsekvens				

Risiko:

Lav	Moderat	Høy	Kritisk
-----	---------	-----	---------

MKR har arbeidet for å redusere risikoen ved at de enkelte tiltak (bl.a. kontaktmøter, reiser og konferanser) er gjennomført i tråd med planen.

Dette er illustrert ved de hvite pilene i risikokartet.

Arbeidet er gjennomført med de ressursene som har vært tilgjengelig og i tråd med planene i årsplanen. Det var lav risiko ved årets slutt.

SAMISK KIRKERÅD (SKR)

Status. utfordringer og satsingsområder. Risikobilde

Samisk kirkeråd skal verne, fremme og utvikle samisk kirkeliv i forhold til det språklige mangfold (språkene norsk, sørsamisk, lulesamisk og nordsamisk).

Samisk kirkeråd har hatt 3 møter og behandlet 37 saker.

Ved inngangen av året var avdelingen preget av midlertidige tilsetninger og vakanser. SKR har lyktes i å rekruttere ny generalsekretær og ny rådgiver for trosopplæring fra og med august. Avdelingen er nå fullt bemannet.

Det finnes ikke egne språkstillinger for ivaretagelse av sørsamisk og lulesamisk språk på noe nivå i Den norske kirke. Det begrenser muligheten for tiltak og fremdrift på feltet. Av planer vedtatt av Kirkemøtet ble plan for diakoni oversatt ved utgangen av året. Det foreligger ingen oversettelser til sør- og lulesamisk språk og ingen utgivelser på noen av språkene.

Hovedsatsingen for samisk trosopplæring har vært etablering av www.osko.no, nettsted for samisk trosopplæring, ble lansert 6. februar 2009. Nettstedet gir et språklig og kulturelt tilrettelagt tilbud for samiske barn på sør-, lule-, nordsamisk og norsk språk. Tilbud til aldersgruppen 6-12 år er etablert, og det er gjort forberedelser med hensyn til etablering av tilbud for aldersgruppen 12-15 våren 2010. Videre er verdikonferansen videreført seg som en viktig felles læringsarena for samisk trosopplæring.

På feltet samisk gudstjenesteliv er utgivelse av nordsamiske liturgier ikke fulgt opp pga manglende kapasitet i sekretariatet. Høring av lulesamiske liturgier er gjennomført, men ferdigstilling og godkjenning er utsatt til 2010. Det er lagt grunnlag for etablering av arbeidsgruppe for kvalitetssikring av sørsamiske liturgier og evt. samordning/tilpassing av disse liturgiene for bruk både på norsk og svensk side.

Arbeidet med plan for samisk kirkeliv har fulgt oppsatt framdriftsplan. Planen utvikles sammen med de tre nordligste bispedømmene. Det er brukt mye tid på å kvalitetssikre ulike deler av planen i dialog med aktuelle aktører og samarbeidspartnere. Planen sendes på høring våren 2010 med sikte på Kirkemøtebehandling 2010.

Samiske kirkedager ble arrangert for andre gang i Inari 12.-14. juni. Hovedgudstjenester og konserter hadde i gjennomsnitt ca 500 deltakere og arrangementet må ansees som vellykket. Det var betydelig deltakelse fra norsk side. Samisk kirkeråd har vært involvert i planlegging av program, koordinering av deltakelse fra norsk side, og bidro i deler av programmet.

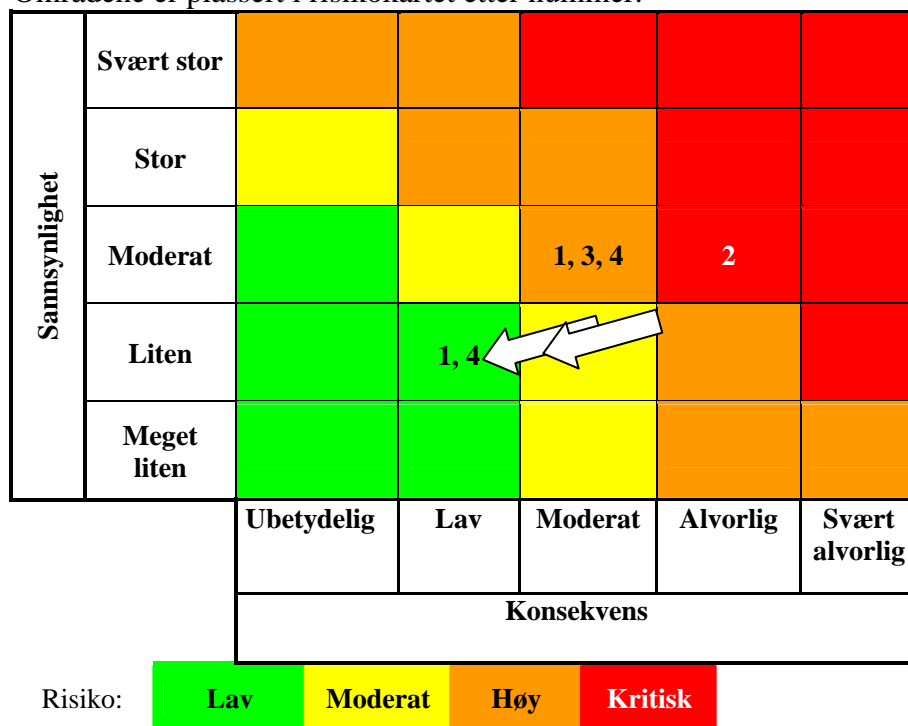
På urfolksfeltet har det vært arbeidet med et samarbeidsprosjekt med Sametinget og Samiska rådet, Svenska kyrkan, i forbindelse med deltakelse på urfolksrelatert konferanse i Australia desember. Prosjektet fullføres våren 2010 med sikte på innspill på forvaltning av åndelige verdier i dagens Sápmi. Det har vært noe deltakelse på urfolksmøter i regi av KV og LVF.

Kirkerådets administrasjon har sammen med SKRs valgte og administrative ledelse gjort sonderinger med hensyn til fremtidig lokalitet for samisk avdeling i Tromsø.

I risikobildet pr 1.1.09 var det størst risiko knyttet til:

1. Rekruttering og bemanning - for å ha personell til oppgavene.
2. Kompetanse på sørsamisk språk
3. Kompetanse på lulesamisk språk
4. E-læring i trosopplæringen for å gi tilbud til samiske barn

Områdene er plassert i risikokartet etter nummer.

SKR har arbeidet for å redusere risikoen ved å arbeide med de tiltakene som var satt opp i planen. Dette er illustrert ved de hvite pilene i risikokartet. Arbeidet er gjennomført med de ressursene som har vært tilgjengelig og i tråd med planene i årsplanen. 1) Sekretariatet har fått to nye medarbeidere og alle stillinger er besatt ved årsskiftet. 4) Samisk trosopplæring på internett ble lansert etter planen.

Sekretariatet mangler kompetanse på sørsamisk språk (3) og lulesamisk språk (4) Risikoen på disse områdene er derfor ikke redusert i løpet av året. Kompetansen må tilføres med kjøp av tjenester. Den er liten og svært ressurskrevende og de økonomiske rammene har ikke vært tilstrekkelig til dette. Ingen oversettelser eller utgivelser har funnet sted i 2009.

Hovedområde: 1. Stat – kirke

Hovedmål:

Oppfølging av politisk avtale i Stortinget 10.4.2008 (2009-2013). Legge til rette for en best mulig prosess for etablering av en ny kirkeordning etter 2013. Legge til rette for økt valgdeltakelse ved kirkevalget 2009.

Det skal forberedes og gjennomføres en demokratireform i Den norske kirke i samsvar med de retningslinjer og forutsetninger som er lagt til grunn i den politiske avtalen av 10.april 2008 om forholdet mellom staten og Den norske kirke, jfr. St.meld. nr. 17 (2007-2008) Staten og Den norske kirke og Innst. S. nr. 287 (2007-2008). Gjennom nye valgordninger m.m. skal kirkens organer få sterkere demokratisk legitimitet og forankring blant kirkemedlemmene.

20 % av alle tillitsvalgte i kirkens rådsstruktur lokalt, regionalt og sentralt skal være under 30 år (KM 11/93).

Helhetlig vurdering av hovedmålet

Kirkevalget

Kirkevalget ble avholdt 13.-14.09.09 ut fra de kriterier som Kirkeforliket i april 2008 understreket: Økt bruk av direktevalg, anledning til alternativ nominasjon av kandidater og sammenfall av tid og sted med offentlige valg

Valgoppslutningen for bispedømmerrådsvalget i september endte på 10 % og for menighetsrådsvalget 12,5 %. En tre- til firedobling av valgoppslutningen i forhold til forrige valg, og stor oppmerksomhet rundt valget, har gitt hele kirken økt bevissthet om betydningen av at kirkemedlemmene engasjerer seg ved valg til de styrende organene.

Utvikling av kirkeordningen

Det er igangsatt et arbeid for nærmere identifisering av behandlingsrekkefølge av grunnlovsendringer, vedtak om ny kirkelov og utvikling av kirkeordning som vedtas av KM

Sakene utredes i sekretariatet, opprettelse av ekspertgruppe/styrking av sekretariatets kompetanse vurderes.

Delmål 2009	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>1 Gjennomføre "Kirkevalg 2009" (KM 03.8/09, KM 11/08)</i>		
Planlegge, forberede, gjennomføre valget (13.-14.9.2009) i henhold til vedtatte føringer fra Storting og Kirkemøte samt følge opp at valget blir evaluert	1) Etablere prosjektorganisasjon Rekruttere tilstrekkelig bemanning Forankre detaljert plan og budsjett Ansette prosjektleder Etablere en hensiktsmessig styringsstruktur Utfyllende valgeregler/justering av opplegg på bakgrunn av økonomisk ramme	Valget ble gjennomført med det resultat at kravene fra kirkeforliket alle ble oppfylt. 1) Prosjektorganisasjon ble etablert og prosjektleder tilsatt uten at budsjettrammen forelå. En detaljert prosjektplan ble utarbeidet med korte tidsfrister for at de ulike fasene i valgprosessen kunne gjennomføres på en forsvarlig måte. Tidsbegrensninger hadde som konsekvens at planlegging og kvalitetssikring av anskaffelser, utvikling av spesifikasjoner for dataverktøy samt oppfølging av innleide firmaer måtte gjennomføres svært hurtig. Underveis ble det foretatt en del mindre endringer i regelverket.

ÅRSRAPPORT 2009 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2009	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	2) Gi nødvendig opplæring og lage opplegg for kurs for lokale valgstyrer Samlinger og oppfølging av bispedømmenes valgansvarlige Produsere foreløpig valgveiledning Utarbeide valghåndbok	2) Det ble holdt en rekke samlinger og kurs med valgansvarlige og KR knyttet seg kompetante medarbeidere som var med på å utvikle veiledningsmateriell og valghåndbok. Å finne en god balanse mellom menighetsrådsvalget og bispedømmerrådsvalget var en utfordring.
	3) Utarbeide forslag til evalueringsopplegg for å sikre tilstrekkelig forskning. Tildele forskningsprosjekter Igangsetting av evalueringsprosess (forskningsbasert følgeevaluering)	3) Det ble holdt en rekke samlinger og kurs med valgansvarlige og KR knyttet seg kompetante medarbeidere som var med på å utvikle veiledningsmateriell og valghåndbok. Å finne en god balanse mellom menighetsrådsvalget og bispedømmerrådsvalget var en utfordring.
	4) Sørge for at velgere har tilstrekkelig informasjon om sted, tid og kandidater - tildele kommunikasjonsoppdrag - tilrettelegge infosystemer koblet mot medlemsregisteret - drifte valgportal på internett valg, www.kirkevalget.no - følge opp leverandør, kommunikasjon, - infokampanje, nominasjonsfasen - utsendelse av valgkort og annen informasjon om stemmerett, tid og sted for valget, inkl. mulighet til forhåndsstemming - informasjon om resultatene av valgene	4) Informasjonskampanje gjennomført, blant annet reklamevideo på TV2. Kun en valgutsending ble distribuert. Dette var for lite og bidro til et betydelig kommunikasjonsunderskudd blant velgerne. Tildeling av kommunikasjonsoppdrag var en krevende prosess som bidro til en ofte lå litt i etterkant av de ulike fasene i valgprosessen. Burson Marsteller ble valgt som kommunikasjonsbyrå. Omfattende oppfølging av leverandører. Koblingen mot medlemsregisteret var en omfattende prosess. Et helt nytt IT-valgsystem ble tatt i bruk. På grunn av manglende tid til planlegging, fikk denne klare mangler og bør videreutvikles til neste valg. Samtlige menigheter tok verktøyet i bruk hvilket gjorde det mulig å produsere unike valgkort. Valgkort med info om kandidatene mv. sendt ut til 3,2 mill medlemmer. Ca 26 000 valgkort er returnert for sletting. Omfattende oppfølging av menigheter og velgere. Resultatet av valget ble kunngjort i ulike faser avhengig av direkte og indirekte valg. Krevende opptelling og godkjenning av stemmesedlene.
	5) Informasjon til kirkens organer om alle valgets faser - sende ut foreløpig valgveiledning - sende ut rundskriv og annen info - info til kirkens organer via www.kirken.no/valg - utsendelse av valghåndbok - vurdere behov for kurs i bruk av medlemsregisterets valgmodul	5) Mye informasjon ble sendt til valgansvarlige via rundskriv og lagt ut på nettsidene. Valghåndbok trykt og distribuert i 12.700 eksemplarer i 2009 Det ble utarbeidet Quickguide for opplysninger som skulle inn i valgmodulen. Svakheter ble løst underveis, men skapte en del problemer med å få inn nødvendige data og opplysninger om tid og sted for valg, kandidatlistene mv. Etablering av brukerstøttekontor var en god løsning.

ÅRSRAPPORT 2009 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2009	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	6) Gjennomføre <u>reelle</u> valg: - Bruk av direktevalg - Forsøke ulike valgordninger - Utvikling/avtale om opptellingsløsning - Nødvendige lovhjemler - Manntall foreligge 10. august - Egen informasjonsplan - Veiledning av lokale valgstyres og bispedømmenes valgråd - Veiledningsberedskap valgdagene	6) Bispedømmerådene valgte ulike løsninger m.h.t. direkte/indirekte valg eller en kombinasjon. På denne måten ble det utprøvd ulike ordninger. Bruk av preferansevalg ved et så stort valg var krevende å tilrettelegge og for velgerne. Manntall og de øvrige punktene ble utført og opplegget for valgberedskap fungerte tilfredsstillende
	7) Evalueringsrapport må være ferdig til KR juni 2010 som ledd i forberedelser til Kirkevalg 2011 og fastsettelse av valgregler på KM 2010	7) Evalueringsrapport fra KIFO/MF vil foreligge medio april.
<p><i>2 Utvikle ungdomsdemokratiet (KM 11/93) og øke ungdomsrepresentasjon</i></p>		
Opprettholde ungdomsandelen i KM og BDR og øke antall representanter i menighetsrådsvalget. Det skal stå minst 2 kandidater under 30 år på de fleste lokale lister	1) Samarbeide med kirkevalgssekretariatet og ungdomsrådgiverne om å holde fokus på målsettingen og publisere funn fra undersøkelse om unge i menighetsråd. 2) Ungdommens kirkemøte videreutvikles som et viktig organ for unges medvirkning i kirkens beslutningsprosesser og som en sentral premissleverandør til tenkning om kirkelig ungdomsarbeid.	Blant de 77 leke medlemmene er det 17 representanter under 30 år, utgjør ca 22 %. Alle BDR har minst 1 representant under 30 år. Sør-Hålogaland, Nidaros, Tunsberg, Hamar, Borg og Oslo har alle 2 representanter under 30. 1) Ble gjennomført i samarbeid med kommunikasjonsfirma. 2) Ungdommens kirkemøte ble arrangert i juni 2009. Leverte saker til kirkemøtet. Satte i gang prosesser i forhold til utviklingen av ungdomsdemokratiet i Den norske kirke.
<p><i>3 Utvikle kirkens valgordninger og demokrati (KM 10/05)</i></p>		
Utvikle kirkens valgordninger og demokrati	Utredning og videreutvikling av valgordninger og demokrati bl.a. i lys av forsøkene fra kirkelige valg 2001-2009 1) Utrede utfordringer innen samisk-kirkelig representasjon. Opprette arbeidsgruppe for Samisk kirkelig demokrati. 2) Utrede utfordringer innen døvekirkelig representasjon. Opprette Arbeidsgruppe for Døvekirkelig representasjon. 3) Utredning av styrkeforholdet mellom leke, leke kirkelig tilsatte og geistlige i BDR og KM (ansv:?) Vurdere å ikke lenger ha egen kategori "lek kirkelig tilsatt". Utredning må KR-behandles tidlig 2010. Vurdere egen høring.	1) og 2) Arbeidsgrupper er ikke oppnevnt, men ivaretas internt og i kontakt med samiske og døvekirkelige miljøer. 3) Vil først påbegynnes etter at evalueringsrapporten foreligger i 2010.

ÅRSRAPPORT 2009 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2009	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>4) Utrede hvordan ungdommens representasjon og rolle (UKM) kan utvikles videre.</p> <p>5) Utrede oppmykning av stemmerett og valgbarhet i annet sokn enn bostedssoknet. Vurdere egen høring.</p> <p>6) Utrede regler for valg av Kirkeråd – ledd i KM-sak om valgeregler 2011 på KM 2010.</p> <p>7) Påbegynne vurdering av elektronisk stemmegivning når det kommer gode nok systemer.</p>	<p>4) Tilsvarende som pkt 3)</p> <p>5) Arbeidet er påbegynt, men må sees i sammenheng med erfaringene fra valget 2009.</p> <p>6) Egen sak ble vedtatt på Kirkemøtet 2009, (KM 06/09)</p> <p>7) Elektronisk stemmegivning vil bli tatt i bruk ved kommunevalg 2011. Disse systemene vil etter dette muligens kunne være tilgjengelige for Den norske kirke. Det har vært samtaler med prosjekt e-valg 2011.</p>
<p><i>4 Utvikling av Kirkeordningen fram mot grunnlovsendringer (KM 10/08, KM 08/07, KM 08/06)</i></p>		
<p>Utarbeide plan for arbeid med utvikling av Kirkeordningen fram mot grunnlovsendringer og ny kirkelov (rammelov) 2012-2013 (1.fase) og videre fram mot perioden etter 2013 (2.fase).</p> <p>(Stortingsmelding nr 17. 2007-2008)</p>	<p>Politiske avtale legger rammer t.o.m. Stortingsvalget 2013. Følgende områder bør planlegges, enkelte oppgaver påstartes i 2009:</p> <p>1) Myndighetsoverføring til kirkelige organer når kirkelig statsråd legges ned (inkl. overføring fra KKD); utnevningssmyndighet biskop – prost</p> <p>2) Finansieringsordning</p> <p>3) Organisering av arbeidsgiveransvar</p> <p>4) Kirkens oppgave</p> <p>5) Oppbygning av en Kirkeordning for Dnk</p> <p>6) Myndighets- og maktfordeling mellom organer i Dnk: behov for utvikling av Dnks organisatoriske struktur - lokalledd, regionalledd, nasjonalledd, embete-råd m.v.</p> <p>7) (langsiktig:) Dnk eget rettssubjekt. Hvilke endringer mulig før 2013? Hvilke prosesser bør settes i gang før 2013 med sikte på tiden etter 2013? Vurdere relasjon til behov for FOU?</p>	<p>Egen plan og oversikt over arbeidet ble lagt fram til behandling i KR sak 30/09, på møte i mai.</p> <p>Planen ble drøftet på flere møter med kirkeavdelingen i departementet våren og høsten 09 med samordning, framdriftsplan og ansvarsfordeling.</p> <p>Det er igangsatt et arbeid for nærmere identifisering av behandlingsrekkefølge av grunnlovsendringer, vedtak om ny kirkelov og utvikling av kirkeordning som vedtas av KM</p> <p>Sakene utredes i sekretariatet, opprettelse av ekspertgruppe/styrking av sekretariatets kompetanse vurderes.</p>

Hovedområde: 2. Barn, unge og trosopplæring.

Hovedmål:

Kirke for aldersgruppen 0-18 år

Trosopplæringsreformen skal videreføres i samsvar med de retningslinjer og forutsetninger som er lagt til grunn i St.meld. nr. 7 (2002-2003) Trusopplæring i ei ny tid, jf. Innst. S. nr. 200 (2002-2003). Målet er et systematisk og sammenhengende tilbud om trosopplæring for alle døpt fram til fylte 18 år. Tilbudet skal være lokalt forankret, tilpasset ulike alderstrinn og tilrettelagt på en slik måte at det når ut til bredden av alle døbte samt tilrettelagt for sør-, lule- og nordsamisk trosopplæring.

Den norske kirke skal være en kompetent aktør i den offentlige debatt om religion og livssynsspørsmål i skole og barnehage og bidra til et godt kirke-, skole/barnehagesamarbeid.

Kirke for aldergruppen 18-30 år

Det skal utvikles strategi og gode ordninger slik at bispedømmer, prostier og menigheter satser på ungdom i aldersgruppa 18-30.

Helhetlig vurdering av hovedmålet

Reformen er videreført i samsvar med reformens grunnlagsdokumenter, anbefalingene i styringsgruppas sluttrapport "Når tro deles" og KM 08. I løpet av 2009 er organiseringen videreutviklet og etablert for gjennomføringsfasen. Ny plan for trosopplæring ble vedtatt av KM 2009.

KR har opptrådt som en kompetent aktør når det gjelder livssynsspørsmål i skole og barnehage gjennom å følge prosesser og ta del i debatten når det har vært relevant.

KM behandlet saken "Å være kirke for aldersgruppen 18-30" i november. Saken følges opp i 2010 med utgivelse av hefte og tiltak som vil gi bidrag til å utvikle en strategi for kirkens arbeid rettet mot denne aldersgruppen. Ungdomsdemokratiet i Den norske kirke er fulgt opp og er i utvikling.

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>1 Trosopplæring: Ny plan (KM 04/09)</i>		
Det utarbeides en ny plan for trosopplæring som kan godkjennes av Kirkemøtet og innføres i 2010.	1) Utarbeidelse av ny plan med høringsdokumenter 2) Gjennomgang av høring 3) Forberedelse av sak til Kirkemøtet 4) Forberedelse av implementering av planen 5) Igangsetting av utarbeidelse av ressursmaterieill som følger implementering av planen	1) Fullført. 2) Fullført. 3) Fullført, i. o.m. KR sept 09. 4) Påbegynt, følges opp som hovedaktivitet i 2010. 5) Påbegynt, følges opp som hovedaktivitet i 2010.

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>2 Trosopplæring: Overgang til drift, prosjektmenigheter 2004-2008</i>		
<p>Menigheter som har vært prosjektmenigheter i løpet av perioden 2003-2008 skal gå over fra forsøk til drift. Alle menighetene skal inngå nye avtaler gjeldende fra 01. juli 2009.</p>	<p>1) Mottak og gjennomgang av årsrapporter for 2008, oppsummering og veiledning for overgang til drift</p> <p>2) Etablering av nytt avtaleverk og rapporteringssystem. Gjelder også for kommende nytildelinger.</p> <p>3) Gjennomføre tildeling etter ny modell</p> <p>4) Gjennomgang av prosjekter med særlige utfordringer (mindre faseprosjekter, metodeprosjekter etc.) for å forberede overgang til drift. Videreføring av enkelte prosjekter</p> <p>5) Evaluering av gjennomføringen av "Forsøk 2008" på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå</p>	<p>1) Alle årsrapporter er lest, og det er gjennomført samtale på bakgrunn av hver rapport.</p> <p>2) Ferdig etablert for gjennomføringsfasen. Gjenstår et arbeid med rapportering for konsolideringsfasen og drift. Nytt avtaleregime er innført og gjennomført.</p> <p>3) Gjennomført, menigheter har inngått nye avtaler gjeldende fra 1.juli 2009.</p> <p>4) Det er foretatt drøftinger med de aktuelle prosjekter og overgang til drift er avklart for noen, men ikke for alle. Dette henger sammen med videre opptrapping av reformen.</p> <p>5) Evalueringen er gjennomgått og har vært lagt til grunn for modellen for innføringen reformen i 2009 og for årene fremover</p>
<i>3 Trosopplæring: Plan for forutsigbar opptrapping</i>		
<p>Etablere en forutsigbar plan for opptrapping frem til at alle menigheter har innført reformen.</p>	<p>1) Utvikle en tildelingsstrategi som er kjent og akseptert sentralt og regionalt i Dnk.</p> <p>2) Rolleavklaringer i den kirkelige organisasjon i forhold til implementering og drift av trosopplæringsreformen. Dette gjelder særlig KR - BDR – Menighet – Fellesråd</p> <p>3) Avklare sannsynlighetsgrad av forutsigbarhet i opptrapping</p>	<p>1) Fullført og offentliggjort.</p> <p>2) Foreløpig avklart. Kontinuerlig prosess og dialog i konkrete saker. Plan for trosopplæring har behandling av dette.</p> <p>3) Modell og kriterier for opptrapping er avklart. Opptrappingstempoet avhenger av årlige statsbudsjetter.</p>
<i>4 Trosopplæring: Ny tildeling 2009</i>		
<p>Det skal bli gitt tildelinger til minst ett prosti i hvert bispedømme for å styrke videreutviklingen av en kvalitativ trosopplæring for alle døpte fra 0 til 18 år</p>	<p>1) Kurs og oppfølging av bispedømmenes rolle for denne tildelingen/Bdr rolle i reformens videreføring</p> <p>2) Avklaringer og etablering av systematikk for tildelingen. Herunder: prosess før tildeling, system for tildelingen, avtaleverk for tildelingen, rolleavklaringer, mal for iverksettelse i utvalgte områder og nasjonal fordelingsnøkkel</p>	<p>1) Dette er gjennomført, og vil fortsette. Bispedømmene har fått midler og økt kompetanse til å styrke videreutviklingen av reformen. Prosessen med utbetaling fulgte etablert prosedyre</p> <p>2) Avklaringene er gjort og ble lagt til grunn for utvelgelse og gjennomføring av tildelingen.</p>

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	3) Gjennomføring av tildelingen	3) Utvelgelse er gjort, og opptrappingen sammen med ny plan bidrar til opptrappingen av en kvalitativ trosopplæring
<i>5 Trosopplæring: Fag- og kompetanseutvikling</i>		
Tiltakene for fag- og kompetanseutvikling i prosjektperioden skal evalueres med tanke på å videreutvikle og nyetablere gode fag- og kompetansestrukturer for gjennomføringsfasen. Strukturene skal medvirke til god kontakt mellom organisasjoner/institusjoner Kirkerådet og menighetene og fagutvikling i reformen.	<p>1) Videreutvikling og organisering av kompetansenettverket for gjennomføringsfasen</p> <p>2) Planlegging og gjennomføring av fagkonferanser/kurs</p> <p>3) Utgivelse av faglige oppsummeringer av prosjektperioden.</p> <p>4) Utlysning og tildeling av FOU-prosjekter og utrede/utlyse nye evalueringer av reformen.</p> <p>5) Utredning av utdanningsinstitusjonenes rolle i videreutviklingen av reformen.</p> <p>6) Legge til rette for arbeid med plan for etter- og videreutdanning, i nært samarbeid med utdanningsinstitusjonene og fag- og arbeidsgiverorganisasjonen</p> <p>7) Vurdering av mentortjeneste inkl vurdering av utlysning/gjennomføring av utlysning</p>	<p>1) Drøftet internt og under møte i desember. Videreutvikles i tråd med innarbeidede arbeidsformer og behovene i årene framover Det er lagt en god struktur for dette fremover – men det er for tidlig å evaluere hvorvidt dette fungerer i tråd med intensjonene</p> <p>2) Gjennomført kurs og konferanser med fokus på planarbeidet. Planlagt konferanse vår 2010.</p> <p>3) Dels realisert gjennom utviklingsprosjekter. Flere FOU prosjekter ble utgitt i bokform i 2009. Videreføres i 2010.</p> <p>4) Gjennomført utlysning og tildeling av ettårige prosjekt fullført for 2009 samt utlysning av flerårige prosjekt fra 2010. Evalueringsoppdrag utlyses våren 2010.</p> <p>5) Saken er forskjøvet pga omorganisering i seksjonen og vakanse i avdeling for bemanning og forvaltning.</p> <p>6) Koordineres med seksjon for bemanning og forvaltning. Vakanse i funksjonen ut året. Utsettes derfor.</p> <p>7) Avklart unntak fra anskaffelsesreglementet. Forhandlinger gjennomført i desember. Avtale ferdigstilles jan 2010.</p>
<i>6 Trosopplæring: Intern og Ekstern kommunikasjon</i>		
Gjøre kirkens trosopplæring synlig i det offentlige rom ved økt oppmerksomhet i nasjonale og regionale medier, og medvirke til at ansatte og tillitsvalgte i kirken er godt kjent med trosopplæringsreformen.	<p>1) Utvikling av strategi og tiltaksplan for nasjonal PR av trosopplæring</p> <p>2) Utarbeide generelt informasjonsmateriell om trosopplæring som kan tilpasses den lokale menighet</p> <p>3) Involvere kirkelige lederstrukturer i motivasjonsarbeidet slik at trosopplæringen sikres prioritet i menighetenes arbeidsplaner</p> <p>4) Gjennom god informasjon, legge til rette for høy deltakelse i høring av Plan for trosopplæring</p>	<p>1) Tiltaksplan utarbeidet og tatt i bruk, særlig har LysVåken bidratt til oppmerksomhet i regionalt og nasjonale medier</p> <p>2) Igangsatt med tanke på implementering av ny plan for trosopplæring i 2010. Brosjyrer og film er utarbeidet og sendt menighetene.</p> <p>3) Omfattende kurs og møter er gjennomført, trosopplæring har bredt engasjement slik det fremtrer i budsjettprioriteringer og strategiplaner fra alle nivåer i kirken.,</p> <p>4) Det kom ca 90 høringssvar. Det er akseptabelt.</p>

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>5) Utvikle informasjonsmaterieell og kurspakker for nye menighetsråd</p> <p>6) Gjennomgang av www.storstavalt.no og eventuell omgjøring av nettsider som resultat av overgang fra prosjektfase til gjennomføringsfase</p> <p>7) Nyetablering av ressursbank for kirkens trosoppløring. Eventuelt utlysning.</p>	<p>5) Tekst til håndbok, brosjyre og film er utarbeidet og distribuert.</p> <p>6) Lagt fram for ledergruppen ultimo september. Sees i sammenheng med IKT-strategi for DnK. Det arbeides videre med dette i 2010.</p> <p>7) Gjennomgang er i prosess. Bestilling på kortsiktige endringer er gjort. Utlyses og nyetablering planlagt i 2010.dette i 2010.</p>
<i>7 Trosoppløring: Samarbeid og samhandling med organisasjoner og institusjoner</i>		
<p>Legge til rette for at sentrale lederstrukturer, organisasjoner og institusjoner blir involvert og engasjert i videreføring av reformen og at dette bidrar til kvalitet og felles strategier i reformens gjennomføringsfase</p>	<p>1) Behandle sluttrapporter fra regionale og nasjonale prosjekter.</p> <p>2) Gå gjennom og presisere rollen til barne- og ungdomsorganisasjonene, fagforeningene, KA, IKO i forhold til reformen.</p> <p>3) Informere og legge til rette for at når det opprettes lag og foreningsarbeid i menighetene at disse meldes inn i en nasjonal organisasjon.</p> <p>4) Etablere et fagråd for videreutvikling av trosoppløringens reformen.</p> <p>5) Vurdere og eventuelt gjennomføre utlysninger av prosjekter i 2009.</p>	<p>1) Fullført. Erfaringene fra prosjektene er formidlet gjennom kirken.no og en rekke publikasjoner. Rapportene tydeliggjør et bredt engasjement for reformen i organisasjoner og institusjoner.</p> <p>2) Dette er gjort i og med tildelingssystem for opptrapping og ny plan.</p> <p>3) Dette er gjort i forslaget til ny plan. Tydeliggjøres i kurs og kontaktarbeid med menigheter og organisasjonene.</p> <p>4) Medlemmer er forespurt med svarfrist 10.01.10. Første møte berammet 17.03.10.</p> <p>5) Tildelingen er foretatt. Ny utlysning ble kunngjort i desember.</p>
<i>8 Trosoppløring: Tilrettelegging og universell utforming</i>		
<p>Videreutvikle verktøy, støttestrukturer, materieell og kompetanse for å styrkes menighetenes arbeid med å inkludere og tilrettelegge trosoppløringen for barn og unge med utviklingshemning eller nedsatt funksjonsevne.</p>	<p>1) Behandle sluttrapporter fra regionale og nasjonale prosjekter om tilrettelegging og universell utforming</p> <p>2) Vurdere og eventuelt gjennomføre utlysning av nye prosjekter</p> <p>3) Utrede og tilgjengeliggjøre ansvar og støtteordninger for barn og unge med behov for tilrettelegging</p>	<p>1) Er i prosess. To prosjekter er ikke avsluttet.</p> <p>2) Utlysning er foretatt og prosjekter er i gang for 2009/2010. Utlysning for 2010 er i gang.</p> <p>3) Ressursgruppe er i opprettet og i gang med kartlegging og utredning. Evaluering av eksisterende ressurser er i gang.</p>

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>9 Trosopplæring: Konfirmasjon og myndighetsfasen)</i>		
<p>Videreutvikling av konfirmasjon og ”myndighetsfasen” slik at prosentandelen konfirmanter øker i forhold til kullet av døpte og at det videreutvikles trosopplæring for 15-18 åringer som når bredden av døpte i gruppen.</p>	<p>1) Oppsummering og gjennomgang av FoU-prosjekter på konfirmasjon/ ungdom</p> <p>2) Forberede og utgi ressurshefter på konfirmasjon og på myndighetsfasen.</p> <p>3) Oppfølging av konfirmasjonens plass i ny plan for trosopplæring</p> <p>4) Gjennomføre fagkonferanse om konfirmasjonsarbeid</p> <p>5) Produsere og sende ut brosjyren <i>Konfirmant 2010</i> til alle ungdommer i aktuell alder og alle menighets- og bispedømmekontor m.m.</p>	<p>1) FoU-prosjektene er oppsummert og har bidratt til tekst i ny plan for trosopplæring samt ny kunnskap er bakgrunn for utlysningen av nye prosjekter i overgangen 2009/2010.</p> <p>2) Arbeidet videreføres i 2010 og nytt materiell ledsager implementering av ny plan. Det er et sterkt fokus på deltagelse blant 15-18 åringene og dette følges tett gjennom oppsummering av menighetenes rapporter for 2009.</p> <p>3) Jfr. utviklingsarbeid i tilknytning ny plan.</p> <p>4) Deltok på nordisk konferanse i okt, nettverkskonferanse arrangeres i mars 2010</p> <p>5) Gjennomført. <i>Evaluering og plan for Konfirmant 2011 er iverksatt.</i></p>
<i>10 Samisk trosopplæring</i>		
<p>Gi flere samiske barn tilbud om trosopplæring på deres eget morsmål og skape en felles arena for faglig utvikling og erfaringsdeling</p>	<p>1) Forsøksdrift av nettside for samisk trosopplæring</p> <p>2) Evaluering, regulær drift og videreutvikling av nettside, eventuelt stillingsutlysning</p> <p>3) Gjennomføre Verdikonferanse, for å utvikle samisk trosopplæring for bredden av døpte</p> <p>4) Arbeid med plan for trosopplæring både inn mot nasjonal plan og i forhold til plan for samisk trosopplæring</p> <p>5) Bygge team av materiellutviklere og utvikle materiell</p>	<p>1) Flere samiske barn har fått tilbud om trosopplæring på sine språk etter at nettsiden (www.osko.no) ble lansert 6.02.09 med tilbud til aldersgruppen 6-12 år. Brukerstatistikken viser følgende tall for besøk/personer/gjennomsnitt tidsbruk i 2009: Sørsamisk (212/127/4,5), lulesamisk (204/122/5), nordsamisk (574/349/4), norsk (860/588/2,3).</p> <p>2) Det arbeides for å utvide nettilbudet og det har vært et forberedende arbeid for etablering av nettilbud til aldersgruppen 12-15 år. Lansering våren 2010.</p> <p>3) Trosopplæringstilbudet videre gjennom verdikonferanse i Tromsø 23.-25.09.09..</p> <p>4) Planutkastet nær fullført. (ferdigstilles januar, høring fra medio februar 2010)</p> <p>5) Arbeidet pågår. Materiellutvikling var hovedtema på verdikonferansen 2010.</p>

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>11 Kirke for 18-30 år (KM 05/09)</i>		
Utvikle en strategi for å være kirke 18 -30 år, å øke deltagelse og engasjement i aldersgruppen.	1) Utarbeide sak til KM 2009. 2) Sikre bred forankring og dialog med organisasjoner, studentprester med flere og knytte saken til misjon og tenkning. 3) Følge opp økumeniske kontakter nasjonalt og internasjonalt og bidra inn i og videreformidle impulser fra LVF, EYCE, KV og NKR. 4) Styrke ungdomsteologi ved å ta initiativ til å videreutvikle samarbeidet med aktuelle utdanningsinstitusjoner. 5) Arrangere to regionale fagkonferanser og publisere to artikler om ungdomsteologiske emner og delta på internasjonal fagkonferanse.	1) Gjennomført til KM. Prosessene går videre i 2010 på bakgrunn av vedtaket. 2) Oppgavene innarbeides i seksjonen. Arbeidet vil fortsette i 2010 3) Oppgavene innarbeides i seksjonen, i samarbeid med avd for økumenikk og internasjonale relasjoner. 4) I prosess. 5) Artikkelen uavklart grunnet skifte i ungdomsrådgerstillingen. Deltatt på Tankesmie i regi av MF, og startet planlegging av konferanse i 2010. Temanummer på ungdomsteologi gitt ut på IKO, med påfølgende fagdag. Internasjonal konferanse - gjennomført.
<i>12 Samisk ungdomsarbeid</i>		
Utruste samiske ungdommer for kirkelig tjeneste og utdanning	1) Forarbeide for samisk ungdomsrepresentasjon i ulike kirkelige organer	1) Gjennom det arbeidet som pågår i rammen av plan for samisk kirkeliv skal det legges til rette for at samiske ungdommer kan utrustes til kirkelig tjenester og utdanning. Samiske ungdommer deltok med ungdomsprogram og var representert på Samiske kirkedager 2009.
<i>13 Samarbeide barnehage-skole og kirke</i>		
KR har holdt seg løpende oppdatert og vært proaktiv på det som skjer på feltet skole/barnehage/kirke	1) Samarbeide med relevante fagmiljøer og videreformidle informasjon til kirkelig tilsatte om kirke/skole/ barnehageproblematikk	1) Kirkerådet har nær kontakt med IKO som følger dette tett. Disse samtalene sikrer en opptatthet og en offensiv tilnærming til skole – kirke problemstillingen
<i>14 Voksenundervisning</i>		
Voksenundervisningen i Dnk styrkes ved at det utvikles en strategi for arbeidet	1) Arbeidet i Nordisk kirkelig studieråd og NKrS følges opp og videreutvikles blant annet ved å arrangere Nordisk religionspedagogisk konferanse i Oslo. 2) Det nedsettes ei ressursgruppe og utarbeides et notat om arbeid med strategi for voksenundervisning.	1) Gjennomført, KR var med som arrangør og foredragsholdere på nordisk konferanse i Oslo. Konferansen økte forståelsen av dette anliggende og medvirker til å legge et godt grunnlag for strategiutvikling av feltet 2) På grunn av bemanningssituasjonen utsettes dette til 2010

Hovedområde: 3. Gudstjenesteliv

Hovedmål:

Kirkens gudstjenesteliv skal fornyes etter de mål som Kirkemøtet og Kirkerådet fastsetter. Gudstjenestereformen skal bl.a. gi større rom for fleksibilitet og valgfrihet i menighetene, mer involvering fra flere deltakere og sterkere stedlig forankring av gudstjenestelivet.

Det er et mål at det blir utarbeidet et gjennomarbeidet gudstjenestemateriell på de tre samiske offisielle språkene sørsamisk, lulesamisk og nordsamisk.

Helhetlig vurdering av hovedmålet

2009 var preget av utprøving og høring av gudstjenestereformens materiale.

Det er gjennomført høring på:

- a) Liturgi for hovedgudstjeneste
- b) Nye tekstrekker
- c) Ny dåpsliturgi
- d) Ny kirkemusikk
- e) Ny salmebok

Høringen gir både lokalmenighetenes erfaringer og refleksjoner samt høring fra de formelle høringsinstansene. Høringene gar støtte til en rekke grunnleggende valg og verdier i gudstjenestereformen men også omfattende kritikk både av kompleksiteten ved at alt kommer samtidig samt kritikk av deler av høringsmaterialet. Høringen har ført frem til endringer i store deler av materialet samt fornyet utredning av ny salmebok. Høringen gir grunn til å tro at reformen vil bidra til å fornye kirkens gudstjenesteliv.

Delmål 2009	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>1 Følge opp gudstjenestereformen (KM 03.1/09, KM03.4/06)</i>		
a) Øke gjennomsnittlig oppmøte og deltakelse ved gudstjenestene med 2 %	1) Utvikle gudstjenestelivet ved bruk av nye verdier; fleksibilitet, stedegengjøring og involvering	1) Pågår fortløpende. Reflektert inn i høringsspørsmålene Det er for tidlig å måle endringer i oppslutning ut fra gudstjenestereformen.
b) Utgi tilstrekkelig informasjon om reformen	2) Utøve sekretærfunksjon for NFG	2) Gjennomført, Nytt NFG hadde sitt første møte i 2009.
c) Planlegge implementering og gjennomføring av gudstjenestereformen	3) Forberede arbeid med kompetanseplan til bruk for høyskoler og universiteter	3) Kompetanseplanen er utsatt til 2010 da denne må sees i lys av vedtaksprosessen med ny gudstjenesteliturgi
	4) Gjennomføre tiltak ihht Prosjektplan	4) Pågår. Høringene er oppsummert og Kirkerådet og Kirkemøtet ble orientert om dette i november 2009. Nødvendige endringer knyttet til planlegging og innhold er gjort i lys av dette. Informasjonen om denne prosessen er grundig beskrevet i Kirkeaktuelt og på kirken.no, samt gjennom ekstern media.

Delmål 2009	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	5) Planlegge overgang fra prosjekt til drift. 6) Legge planer for innføring, kurs, etterutdanning. 7) Utvikle informasjonsplan. 8) Utvikle kursressurser og veiledningsstoff til bruk for ansatte. 9) Vurdere kompetansebehov	5) På bakgrunn av omfattende utfordringer fra høringsprosessen ble planleggingen av overgang fra prosjekt til drift utsatt til 2010. 6) Pågår i samtaler med adekvate eksterne organer. Planer for implementering av reformen er utsatt med bakgrunn i utsettelse av reformen og vedtaksprosessen 7) Laget og drøftet med Info. Foretatt en risikovurdering og fordelt ansvar. Bred informasjon ble gitt etter høringsfasen. 8) På vent. Jfr. Punkt 6 9) Påbegynt i samtaler med adekvate eksterne organer (jfr. Punkt 6)
<p><i>2 Utvikle liturgisk materiale</i></p>		
Utvikle: a) ny salmebok I og II b) ny tekstbok c) ny ordning for høymessen	1) Utgi veiledningsmateriale Høringsfrist Gjennomgå høringsmaterialet Redigere salmebøkene Utarbeide plan for bokstruktur/utgivelse Arbeide med samiske salmer til ny norsk salmebok Rettighetsavklaring 2) Gjennomgå høringsmaterialet, redigere tekstboken og foreta rettighetsavklaring. 3) Utvikle metode og plan for høringsutvalgenes arbeid. Gjennomgå høringsmaterialet Redigere liturgiforslaget Identifisere administrative, læremessige og kirkeordningsmessige konsekvenser. Vurdere konsekvenser for endringer av kirkerom.	1) Veiledningsmateriale bearbeides parallelt med redigering av høringsmaterialet. Høringene er gjennomgått og oppsummert og nytt materialet klargjøres i forhold til vedtaksprosessene i 2010. På bakgrunnen av bred kritikk av høringen på utgivelse av en salmebok i to bind reises det sak på Kirkerådet i mars 2010 om alternative utgivelsesmodeller av ny salmebok Håndbok til salmebok er forsinket og følger arbeidet med nytt forslag till alternative utgivelsesmodeller for ny salmebok. I tråd med høringene arbeides det med bokstruktur. Eide forlag har et primær ansvar for rettighetsavklaringer og dette følger vedtaksprosessen for gudstjenestereformen 2) Rettighetsspørsmål avklares mellom Eide forlag og aktuelle rettighetsinnehavere Høringen på tekstbok er gjennomgått og nytt forslag er utarbeidet for vedtaksprosessen i 2010. 3) Metodeplan for høringsutvalgets arbeid er gjennomført. Høringsutvalgene hadde sine første ukes møter i november 2009. Gjennomgang høringsmateriale, redigere liturgiforslag har pågått på bakgrunn av høring og høringsutvalg. Identifisere adm, læremessige etc.: Pågår Vurdere konsekvenser for endring av kirkerom: I rute

Delmål 2009	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
d) Utvikle liturgisk materiell på samisk	<p>4) <u>Sørsamisk</u>: Lage en ramme og danne en gruppe for godkjenningsarbeidet.</p> <p>5) <u>Lulesamisk</u>: Ferdigstille godkjenning av liturgi</p> <p>6) <u>Nordsamisk</u>: Ny liturgi som er vedtatt i KR 60/08 skal være trykt og tatt i bruk</p> <p>7) Hefte skal være utarbeidet for samenes nasjonaldag i 2010</p>	<p>Vedtaksprosessen med bakgrunn i forslagene og høringene er i gang. Kirkemøtet er orientert og varslet om kritiske problemstillinger. Både modell og tidsplan for salmebok må revideres og på nytt og skal behandles i Kirkerådet. Tekstbok og liturgi for hovedgudstjenesten følger vedtatt tidsplan. Dåpsliturgien har fortsatt en særlig høy risikofaktor. Vedtaksprosess på den liturgiske musikken blir utsatt.</p> <p>4) Ikke gjennomført. Liturgisk materiell er ikke blitt oversatt til sørsamisk.</p> <p>5) Liturgimateriell på høring høsten 2009, men ferdigstilling noe forsinket.</p> <p>6) Ikke gjennomført pga knappe ressurser.</p> <p>7) Heftet ble utarbeidet i 2009 og er langt ut på kirken.no i januar 2010. Det inneholder tekster på alle de samiske språk.</p>
<i>3 Utvikle ny ordinaremusikk</i>		
Utvikle ny musikk for gudstjenestelivet	<p>1) Utvikle tjenlige arrangementer til spillebøker</p> <p>2) Utvikle inntil 10 nye ordinarserier</p> <p>3) Utvikle ny musikk til bønnesalmene</p> <p>4) Ferdigstille liturgisk musikk for utsendelse til høring</p> <p>5) Videreføre arbeid med Koralbok</p>	<p>1) Pågår</p> <p>2) Dette pågår fortsatt. Det har vært tidkrevende å få inn den bredde av serier som var bestilt fra NFG. I lys av høringen utarbeides forslag til fremdrift til vedtaksfase i 2010</p> <p>3) Pågår</p> <p>4) Liturgisk musikk, hefte 2 sendt til høring primo juli</p> <p>5) Dette arbeidet har kommet langt, men er avhengig av fremtidige avklaringer i forhold til utgivelsesmodeller for ny salmebok.</p>

Hovedområde: 4. Organisasjon og forvaltning

Hovedmål:

Det skal legges til rette for lokalt forsøks- og utviklingsarbeid, blant annet gjennom økt samarbeid på tvers av menighets- og kommunegrensar, slik at kirkens organisering og forvaltning er funksjonell, kostnadseffektiv og brukerorientert. Tilsvarende mål gjelder for Kirkerådets og bispedømmerådernes egen organisasjon og forvaltning.

Den norske kirke skal være et likeverdig og likestilt fellesskap av kvinner og menn, jenter og gutter. Kjønn- og likestillingsperspektivet skal innarbeides på alle nivå og felt.

Helhetlig vurdering av hovedmålet

Lokalt forsøks- og utviklingsarbeid

Det har blitt lagt til rette for lokalt forsøks- og utviklingsarbeid. Dette blir synliggjort blant annet ved at 33 av 34 samarbeidsprosjekter med felles menighetsråd har søkt om videreføring av ordningen til 2011, og i tillegg har 9 nye prosjekter blitt startet. 2008 fikk syv fellesrådsprosjekter tilslag på prosjektmidler, med en tidshorisont på 3 år. I 2009 fikk fire av disse fortsatt midler.

Menighetsutviklingen

Det er publisert en ny versjon av håndbok for nye menighets- og fellesrådsmedlemmer. I denne er det publisert en mal for å utarbeide en lokal menighetsplan. KR har foreløpig ikke noen erfaringer fra bruken av denne.

IKT-strategi for Den norske kirke

En samlet IKT-strategi er utviklet for Den norske kirke i 2009 - 2014. Det er et omfattende arbeid å følge opp denne videre.

Nytt elektronisk medlemsregister

Kirken har endelig fått et register-system som både tilfredsstillende dagens IT-standarder og er et verktøy som alle organer i kirken kan forholde seg til. Systemet har vært benyttet både til registrering av medlemsopplysninger, til gjennomføring av kirkevalg 09 samt registrering av skattefrie gaver 2009. Dette har representert et betydelig økt samarbeid mellom kirkelige organer. Antall medlemmer og tilhørige samt medlemmer bosatt utenlands pr 31.12.09 var 3 992 000.

Nøkkeltall og statistikk

Innhenting og samordning av kirkelige data fra alle sokn, er krevende, særlig når dette materialet skal kobles mot ulike offentlige registre og skal presenteres på soknenivå. Det gjenstår en del arbeid for å få etablert forholdstall på soknenivå mht. innbyggertall, antall fødte osv, som anses nødvendige for at menighetene kan analysere utviklingen lokalt. Det er behov for å arbeide videre med hvilke nøkkeltall, styringsparameter og resultatindikatorer som skal benyttes.

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>1 Forvalte FoU- ordningen</i>		
1. Forvalte FoU-ordningen i henhold til tildelingsbrev fra KKD.	1) Rapportering til KKD for 2008 2) Vurdere forsøk for 2010 og 2011 3) Sørge for at evaluering av prosjektene går som planlagt 4) Vurdere FoU-finansierte forsøk i sammenheng med trosopplærings- og prostereform. 5) Legge til rette for erfaringsspredning bl.a. gjennom www.kirken.no	1) Brev med rapportering sendt innen frist. 2) Eget møte med departementets kirkeavdeling gjennomført i januar og juni 2009 for å drøfte framtidens FoU-ordning. Jevnlige møter er holdt med KAs administrasjon. 3) Evaluering av gjennomførte forsøk pågår. 4) Temaet har vært drøftet i sekretariatet, det er ikke igangsatt noe systematisk arbeid eller prosjekt. 5) Gjennomgang og fornyelse av innhold gjennomført. Kirkerådets vurdering er at forsøkene med sammenslåtte menighetsråd og de fellesrådsprosjektene som har jobbet lengst, skaper en mer funksjonell og kostnadseffektiv organisering av lokalkirken.
<i>2 Styrke menighetsutviklingen</i>		
Styrke arbeidet med menighetsutvikling gjennom å utvikle et forslag til lokalkirkelig, helhetlig planverktøy	1) Følge prosjektet "Menighetsutvikling i folkekirken" på MF 2) Arrangere menighetsutviklingskonferanse 4.mars 3) Gjennomgang av Bymenigheten – Sandnes, konferanse i forbindelse med dette 4) Lage plan med aktuelle parter, og presentere den i Håndbok for menighets- og fellesråd	1) Jevnlige møter og kontakt med prosjektet pågår. 2) Gjennomført på MF med god deltakelse. 3) Utført. Vellykket konferanse hvor ulike sider ved valgmenighetsordningen ble belyst 4) Plan er drøftet med KA, stiftsdirektørene og internt i Kirkerådet. Et forslag til lokal menighetsplan er publisert i håndboken og på kirken.no. Kirkerådet har gjennom dette økt tilrettelegging for menighetsutvikling og helhetstenkning.
<i>3 Utvikle nøkkeltall og statistikk</i>		
Videreutvikle og samordne statistikkarbeid	1) Styrke samarbeidet med SSB 2) Utvikle mer enhetlige rapporteringsformer mellom KKD, bispedømmerådene og KR når det gjelder årsrapportering og tilstandsrapportering og arbeide med styringsparameter og resultatindikatorer	1) Møter er avholdt med KOSTRA vedr rapportering av kirkestatistikken 2008 og videreutvikling av årsstatistikken for 2010. 2) Har deltatt på styringssamtale mellom KKD og Stiftelsen Kirkeforskning (KIFO) bl.a. relatert til arbeidet med elektronisk kirkebokføring. Et samarbeid med KIFO om årlige tilstandsrapporter er igangsatt. Tilstandsrapport sendt dept.

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>3) Være pådriver for å få videreutviklet NSDs kirke database</p> <p>4) Styrke samarbeidet med KIFO</p> <p>5) Utvikle statistikk for samisk kirkeliv</p>	<p>Deltar i en arbeidsgruppe nedsatt av KKD for videreutvikling og samordning av kirkelig statistikk og registre. Deltar i Nordisk nettverk for kirkestatistikk for å få bedre evaluere og forbedre den nordiske kirkestatistikken.</p> <p>3) NSDs kirke database er lansert i en forbedret og mer brukervennlig versjon med flere soknedata.</p> <p>4) Møter med NSD og KIFO om prioritering av oppgaver avholdes regelmessig. Arbeider med å få kvalitetssikret medlemsregister og legge ut rapporter fordelt på alder, kjønn og pr sokn</p> <p>5) En arbeidsgruppe er nedsatt, arbeidet er ikke avsluttet.</p> <p><u>Generelt:</u> Innhenting og samordning av kirkelige data fra alle sokn, er krevende, særlig når dette materialet skal kobles mot ulike offentlige registre og skal presenteres på soknenivå. Det gjenstår en del arbeid for å få etablert forholdstall på soknenivå mht. innbyggertall, antall fødte osv, som anses nødvendige for at menighetene kan analysere utviklingen lokalt, jf også delmål 5 nedenfor.</p>
<p><i>4 Utvikle en IKT-strategi for Den norske kirke (KM 03.7/09)</i></p>		
<p>Utvikle en IKT-strategi for Den norske kirke</p>	<p>1) Gjennom utredning komme fram til forslag for en ny IKT-strategi for Den norske kirke</p> <p>2) Avklare Kirkerådets oppgaver og ansvar</p>	<p>IKT-strategi er utviklet for Den norske kirke. 1) Rapport fra utredningen ble levert 2.7.09: "IKT Strategi for Den norske kirke 2009-2014." Felles utfordringer og veivalg for Den norske kirke."</p> <p>2) Det har vært arbeidet for å følge opp utredningen, men det har ikke lyktes å finne midler høsten 2009. Dette har ført til at arbeidet er blitt forsinket. Saken vil bli fulgt opp i 2010.</p>
<p><i>5 Utvikle nytt Medlemsregister</i></p>		
<p>Utvikle nytt medlemsregister med følgende målsetninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sikkert nok - brukervennlig nok - integrerbart mot 3.part - teknisk oppdatert - inneholde valgmodul - mulighet for 	<p>1) Gjennomføre testing og prøving i testgruppe</p> <p>2) Utrede relasjon til offentlige registre og ulike sikkerhetsløsninger</p>	<p>Nytt digitalt medlemsregister er tatt i bruk.</p> <p>1) Testgruppen aktivt deltok i kvalitetssikringen av løsningen i forbindelse med lanseringen av ny løsning.</p> <p>2) Tilgang til Det sentrale folkeregisteret (DSF). Matrikkelen, Enhetsregisteret (ER) og Arbeidsgiver/arbeidstaker-registeret (AA) er etablert.</p> <p>- DSF: Koblingen til medlemsregisteret er kvalitetssikret og en rekke feil og mangler er oppdaget. Spesifikasjonen er ytterligere detaljert, og flere kontroller er lagt inn. Det gjenstår fortsatt arbeid for å få en tilstrekkelig</p>

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<p>utvidelser - oppfylle gjeldende forskrift</p>	<p>3) Fremme forslag til endringer i forskrift</p> <p>4) Starte arbeidet med å etablere system for kirkebokføring</p> <p>5) Gjennomføre tilstrekkelig opplæring av brukerne slik at lokale menighetskontor kan ta løsningen i bruk</p> <p>6) Gi tilstrekkelig informasjon til kirkens brukere ihht til egen informasjonsplan</p>	<p>datakvalitet og brukevennlighet på Medlemsregisteret.</p> <p>- <i>Matrikkelen</i>: En manglende synkronisering mellom Matrikkelen og DSF skapte dårlig datakvalitet. Disse problemene ble delvis utbedret av staten i forbindelse med valget i 2009. Mer enn et års forsinkelse av - Matrikkelprosjektet i Statens kartverk/MD i forhold til opprinnelig plan forsinket og fordyret medlemsregisterprosjektet. Kvaliteten på koblingen må fremdeles utbedres noe. Arbeidet for å få god nok oppdatering av Matrikkelen fra brukersiden er ikke fullført.</p> <p>- <i>ER</i>: Arbeidet for å få god nok oppdatering av dette fra brukersiden er startet opp. Arbeidet, som krever en bedre synkronisering med SSB, er startet opp.</p> <p>- <i>AA</i>: Arbeidet for å få oppdatering på soknenivå fra brukersiden er startet opp. Arbeidet med nødvendig synkronisering med SSB mht. rapporteringsnivå og koding er startet opp.</p> <p>Det er gjennomført en risiko- og sårbarhetsanalyse. Denne konkluderer med at sikkerheten må bedres, særlig på de lokale klientmaskinene.</p> <p>3) Mangler og nye behov i forhold til forskriften er drøftet med eksternt IT-firma og på møte med Datatilsynet i august 2009. Uklare eierforhold til registeret kan i verste fall få registeret stengt. Arbeidet med rutiner for lokalt behandlingsansvar er ikke ferdigstilt. Når resultatet av dette foreligger, vil det være behov for endringer i forskriften.</p> <p>4) Utredninger er gjennomført. IKT-strategigruppen har drøftet kirkebok og kommet med tilrådninger. Det er utarbeidet grovplan for utvikling av elektronisk kirkebokløsning. Planen gir en kostnadsvurdering for erstatning av kirkebøkene.</p> <p>5) Egen innføring på 35 ulike kurs i bispedømmene gjennomført i perioden 20/4 til 28/9.</p> <p>6) Det er gjennomført feillogger som tyder på manglende kompetanse på brukersiden. Rundskriv er sent ut til informasjon, og brukerstøtte besvarer kontinuerlig alle typer forespørsler fra brukerne.</p>

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	7) Ferdigstille plan for etablering 8) Følge opp at brukerne opplever systemet som hensiktsmessig 9) Forberede og igangsette brukerstøtte	7) Plan for etablering av brukerstøttekontor og organisering av kirkerådets registerenhet er utarbeidet og godkjent. 8) Omfattende testarbeid er gjennomført blant brukere i fellesrådene. Etterlansering av ny registerløsning er utvidet med mulighet for utskrifter av attester med mer samt løsning for registrering av skattefrie gaver. Plan for nytt og forbedret søk er gjennomført og oversendt leverandør for endring. Registerets datakvalitet er forbedret betydelig. Planer for ytterligere forbedring foreligger. 9) Brukerstøttesenteret er etablert og leder ansatt. Arbeidsform og nødvendige støttesystemer (CMS og telefonstøtte) er etablert. Rutiner for brukerstøtte er innført.
<p><i>6 Utrede godkjenningsordninger for ulike stillinger (KM 08/04, KM 07/04 m.m.)</i></p>		
a) Utrede ordning med godkjenning av prester til lokal/regional tjeneste (LOM) (KR 37/08-KM 4/08) b) Avslutte arbeidet med krav til grunnutdanning for diakoner c) Utrede stillinger av lavere grad/stillinger innen trosopplæring (KM 6/02 og 7/08) d) Utrede godkjenningsordning tilsvarende Evalueringsnemnda for diakoner, kantorer og kateketer KR 37/08 e) Evalueringsnemnda	a) Arbeidsgruppe med representanter fra bispemøte og arbeidstakerorganisasjoner b) Arbeidsgruppe med representanter fra utdanningsinstitusjonene og diakonforbundet c) Forberede saksdokument og gjennomføre høring d) Nedsette en arbeidsgruppe internt i KR med representanter fra arbeidstaker-/arbeidsgiverorganisasjonene e) Følge opp KM 04/08 overfor KKD og oppnevne klageorgan. Veilede av søkere og sekretariat for nemnda	a) Gruppe er oppnevnt og i arbeid b) Arbeidsgruppe foreslo foreløpig ingen endring i grunnutdanningene for diakon, men anbefalte som en prøveordning å utvide forståelsen av grunnutdanning med fagutdanninger på bachelornivå som gir grunnlag for å utvikle tilsvarende relasjonskompetanse. Det er krav om veiledet praksis i utdanningen. KR har delegert til utdanningsinstitusjonene å vurdere søkere i forhold til dette c) Saken er under utredning, en konsultasjon arr. av KA/kateketforeningen i november 09. Arbeides videre med saken i 2010 d) Et møte er gjennomført. Venter på KA og Kateketforeningen som har tatt i mot utfordringen om å lage et helhetlig forslag til videre drøfting. e) Kontaktet KKD og må ha forskriftsendring for å oppfylle KM-vedtak. KR oppnevnt klageorgan med AU + faglig representant som konsultativt medlem
<p><i>7 Kjønn og likestilling (KR 53/08)</i></p>		
Prosesser for implementering av Strategiplan for kjønn og likestilling	1) Planen gjøres kjent og sendes alle aktuelle instanser. 2) Det arrangeres internseminar og utarbeides opplegg for kursdager for	1) Planen foreligger ferdig trykket på bokmål og nynorsk og er sendt ut til alle menigheter med mer. 2) Dette er nedprioritert på grunn av manglende kapasitet.

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<p>2009-2014 igangsettes og styrkes sentralt og regionalt. Det inspireres og utfordres til planmessig arbeid.</p>	<p>nøkkelpersonell.</p> <p>3) Arrangere seminar i samarbeid med Norsk Kvinnelig Teologforening (NKTF) om inkluderende språk i forslaget til nye liturgier og utarbeide høringsuttalelse.</p> <p>4) Samarbeidet med Norsk økumenisk samtaleforum for kvinner (NØKK), Forum for kjønn og likestilling (FOKUS), Nordisk økumenisk kvinnekomite (NEKK) og Women in Church and Society (WICAS) utvikles videre.</p> <p>5) Gjennomtenke og følge opp opplegg for markering av 50-årsjubileum for ordinasjon av kvinner i Dnk i 2011.</p>	<p>3) Seminaret ble arrangert 2. mars med god deltakelse. Høringsuttalelse til trosopplæringsplanen og gudstjenestereformen er levert fra Utvalg for kjønn og likestilling.</p> <p>4) I samarbeid med kulturfeltet ble det invitert til nordisk seminar 31. aug. med tanke på eventuell nordisk økumenisk kvinnekonferanse på Sola 5-8. aug. nest år. Arbeidet med konferanseprogrammet er nesten ferdig. I forlengelsen av seminaret på Sola ble det avholdt møte med NEKK og WICAS.</p> <p>5) Er fulgt opp bl.a. med kontakt med BM. Vil bli fulgt opp videre i 2010.</p>
<p><i>8 Rekruttering (KM/KR 01)</i></p>		
<p>Styrke arbeidet med rekruttering</p>	<p>1) Arrangere en fagsamling for rekruttering i samarbeid med KIFO</p> <p>2) Delta i Stiftelsen Kirkeforsknings prosjekt om å etablere et faktagrunnlag for arbeid med rekruttering</p> <p>3) Vurdere igangsetting av en koordinert satsning på rekruttering i samarbeid med andre kirkelige aktører</p>	<p>1) Fagsamling gjennomført. 25 deltakere fra en rekke institusjoner og kirkelige organisasjoner.</p> <p>2) KR deltar jevnlig i styringsgruppe for arbeid med bearbeiding av data.</p> <p>3) Ikke påbegynt. KR ser ikke at det blir mulig å legge til rette for en koordinert satsning uten at det er bevilget ressurser til dette.</p>
<p><i>9 Følge opp kommunikasjonsplan (KM 4/06)</i></p>		
<p>Følge opp kommunikasjons-idelalene: - åpenhet - nærvær - forsakelse - håp</p>	<p>1) Synliggjøre Den norske kirke mål og aktiviteter gjennom presstjeneste og nyhetsformidling</p> <p>2) Arrangere mediekurs for bispedømmeledere (biskop, bispedømmerådsleder og stiftsdirektør.) Mål: 5 av 11 bispedømmekontorer i løpet av 2009.</p> <p>3) Implementere kommunikasjonsplaner for Kirkevalget 2009, Gudstjenestereformen og nytt medlemsregister.</p> <p>4) Utvikle en langsiktig informasjonsstrategi for den 10-årige økumeniske bærekraftereformen i samarbeid med Norges Kristne Råd og Kirkens Nødhjelp.</p>	<p>1) Presstjeneste og nyhetsformidling ligger på samme nivå som foregående år.</p> <p>2) Pr. 31. desember er det ikke inngått avtaler med noe bispedømmekontor om mediekurs. Planen er å kartlegge behov i bispedømmene, planlegge tilpassede opplegg og tilby kurs over nyttår. Avvik skyldes presserende oppgaver på andre felt, særlig kirkevalget.</p> <p>3) Kommunikasjonsplaner foreligger både for kirkevalget, gudstjenestereformen og medlemsregisteret. Implementering foregår fortløpende.</p> <p>4) Her er ikke noe annet gjort fra informasjonsavdelingens side enn å delta med rådgivning i møter med Norges Kristne Råd.</p>

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>5) Utvikle www.kirken.no som et mer interaktivt og medlemsbasert nettsted, og styrke samarbeidet med bispedømmerådene og menighetene om synliggjøring av kirke og tro på nettet og utvikle videre tilbudet om abonnement på nyheter og temaorienterte nyhetsbrev.</p> <p>6) Iverksette formelt samarbeid med Sjømannskirken om det interaktive nettstedet www.nettkirken.no</p> <p>7) Presentere ressurs- og bakgrunnsstoff på temaområder på www.kirken.no</p> <p>8) Øke antall besøk på www.kirken.no til 700 000 i 2009</p>	<p>5) Det nye som er gjort på nettet i den forbindelse er at vi nå på alle publiserte saker kan legge inn kommentarfelt, slik at publikum kan respondere på saker. Kontakten med bispedømmer og menigheter er på samme nivå som tidligere.</p> <p>6) Samarbeidet om Nettkirken består i at nettkirken.no og kirken.no gjør bruk av hverandres tjenester og synliggjør hverandre på nettsidene. Formell avklaring om ansvar for utvikling og bemanning av Nettkirken gjenstår.</p> <p>7) Følges opp på samme nivå som tidligere. Temalisten utvides stadig.</p> <p>8) Gjennomsnittlig ca. 16000 besøk pr. uke. Det gir 832000 besøk i løpet av 2009.</p>

Hovedområde: 5. Diakoni

Hovedmål:

Gjennom kirkes omsorgstjeneste skal evangeliet formidles også ved handling. Kirken vil at dette skal skje gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferd.

Helhetlig vurdering av hovedmålet

Plan for diakoni.

Kirkerådet har vært med å legge til rette for at målet skal nås ute i menighetene. Det skjer mye godt, frivillig arbeid som har støtte fra de planene og ressursmateriellet som KR kan legge til rette for. Men det har vært merkbart at det har vært økonomisk knapphet, både sentralt, regionalt og lokalt i kirken. Skal Plan for diakoni nå sine gode ambisjoner, er det nødvendig med et betydelig løft i antallet diakonstillinger ute i menighetene.

Siden det ikke vil være aktuelt å ansette en ny person i en 20 % stilling på rusfeltet, markerer 2009 slutten på at Kirkerådet nå i mange år har hatt et spesielt fokus på rusforebyggende arbeid. I fortsettelsen vil engasjementet bli videreført i rammen av de ulike forbyggende organisasjonene Kirkerådet er medlem av.

Skaperverk og bærekraft

Kirkens engasjement for miljø og klima har fått mye oppmerksomhet både nasjonalt og internasjonalt. Lanseringen av satsingen Skaperverk og bærekraft var vellykket, ikke minst ved at det ble skapt en omfattende debatt om prøveboring. Spesielt var klimaseilasen til København et høydepunkt i forhold til oppmerksomhet rundt temaet og synliggjøring av det folkelige og kirkelige engasjementet. At KR ble tildelt en pris fra Alliance of Religions and Conservation og FNs utviklingsprogram for Dnks langsiktige satsing på miljø og bærekraft, viser at Dnks miljøengasjement blir lagt merke til også i internasjonale sammenhenger. Det er stort behov for mer oppfølging og økonomisk støtte av frivillig engasjement regionalt og lokalt. Ellers har måloppnåelsen vært redusert grunnet vakanse i stillingene i deler av året.

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>1 Innføring av plan for diakoni (KM 6/07)</i>		
a) Diakoniplanen brukes aktivt og strategisk i menighetene, slik at det bl.a. finnes planer for diakoni i ca.15 menigheter i hvert bispedømme, og i den spesialiserte diakonien.	1) Diakonirådgi verne forstår seg som sentrale aktører og utrustes til implementeringsarbeidet blant annet ved at det arrangeres fagsamlinger. 2) Etterspørre rapportering og utvikle materiell. 3) 100 ansatte og frivillige innen menighet og institusjon inspireres og gis kunnskap i tema fra planen ved at det arrangeres landskonferanse i samarbeid med MF og Kirkens sosialtjeneste.	1) Det har vært gjennomført fagdag hvert semester samt besøk ut til bispedømmekontorene. Ledelse og diakonifaglige spørsmål har vært i fokus 2) Alle bispedømmer har mer enn 15 menigheter med lokale planer. Nytt materiell særlig fra Den norske kirkes nord/sør-informasjon (KUI) og Kirkens Nødhjelp. 3) Landskonferanse avholdt med 200 deltakere

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<p>b) Spesialområdene katastrofearbeid og overgrepssproblematikk skal ivaretas ved kompetanseoppbygging og tilrettelegging av beredskap.</p>	<p>4) KR bidrar med tilrettelegging for lesning og bruk av planen for den spesialiserte diakoni ved at det ferdigstilles kurspakke/spørsmålsguide og ved å tilby medvirkning ved kurs.</p> <p>5) Ulikt stoff om diakoni, fra det menighetsnære til forskning gjøres lett tilgjengelig på nettet. Det opprettes et samarbeid omkring diakoni.no som gis aktuelt innhold</p> <p>6) Gjennomføre samtaler og møter med diakonirådgiverne, Kirkens familievern (KF), forfattere av inspirasjonsbok om diakoni for å utvikle og koordinere prosjekt med tema fra Plan for diakoni.</p> <p>7) Starte et systematisk arbeid med å utvikle diakonal kompetanse på barn og ungdoms livsvilkår.</p> <p>8) Øke forståelsen for rusforebyggende arbeid (KM 10/93) å mobilisere frivillige og frivillighetsarbeidet spesielt med tanke på barn og unge, ved å arrangere to regionale konferanser i samarbeid med to bispedømmeråd</p> <p>9) Fremme diakoni blant samer og gjøre plan for diakoni på nordsamisk språk kjent</p> <p>10) Avholde katastrofeseminar og møter i LRS-ressursgruppen.</p> <p>11) Opprette og avholde møter i nytt SRO, spre brosjyre om overgrepssproblematikk og ferdigstille ressursmaterieell om overgrep og frivillighet.</p>	<p>4) Hefte med veiledning og studiematerieell for spesialisert diakoni trykket og distribuert.</p> <p>5) Ikke utført grunnet stopp fra ekstern leder for prosjektet</p> <p>6) Arbeidet i KF avsluttes som eget prosjekt av økonomiske årsaker. Gode samarbeidsprosesser er i gang.</p> <p>7) Overføres til 2010 i samarbeid med seksjon for barn, unge og trosopplæring.</p> <p>8) Forsinket grunnet vakanse i stilling. De planlagte seminarne "Hverdagsengler" i Stavanger og Nidaros bispedømme ble gjennomført. Medarrangører var KFUK/M, Blå Kors, 22B og Kirkens sosialtjeneste. Det ble besluttet å avstå fra å søke om nye midler for neste år fra Helsedirektoratet.</p> <p>9) Det har vært forsinkelse i oversetting av planen til de samiske språkene, likevel har diakonansvarlige i bispedømmene startet en prosess.</p> <p>10) Katastrofeseminar utsatt til neste år av økonomiske grunner, forberedelse startet</p> <p>11) Opprettelse av nytt SRO utsatt pga manglende økonomi. Brosjyre om overgrepssproblematikk trykket og spredd. Hefte om overgrep og frivillighet lagt ut på kirken.no</p>

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>2 Diakonaten (KM 06/07) (KM 8/04)</i>		
<p>Proessen med klargjøring av diakonaten, "Den ordinerte tjeneste", videreføres (KM 8/04).</p>	<p>1) Drøftinger med motiverte ressurspersoner videreføres og saksutredning i gangsettes med sikte på høring i 2010..</p>	<p>1) Saken har hele året vært i Bispemøtet til avklaring.</p>
<i>3 Inkludering av mennesker med funksjonsnedsettelse i Kirken (KM 13/06)</i>		
<p>Den norske kirke skal være tilrettelagt for og inkludere mennesker med fysiske funksjonshemninger og mennesker med utviklingshemninger</p>	<p>1) Utgi materiell som gjør kirkelige arbeidsgivere kjent med sine forpliktelser, og arbeide med spørsmål som, og gjelder diskriminerings- og tilgjengelighetsloven og Den norske kirke. 2) Starte arbeid med en nasjonal plan for kirkelig betjening av mennesker med utviklingshemning å bidra til at veiledningspakke om deltakelse i menigheter blir tatt i bruk.</p>	<p>1) Utkast til hefte og plakat har vært ute til høring med frist 15. sept. Det er avtalt møte med KA og departementet på nyåret for å drøfte saken videre. 2) Saken har vært drøftet på KR's møte i september og november. På sist nevnte møte vedtok KR uttalelsen "Likeverd, inkludering og tilrettelegging og vedtok å starte arbeid med en sak til Kirkemøte. Feltet er fulgt opp blant annet med møte i Helse- og omsorgsdepartementet. Materiellet likeverd og tilhørighet er trykket og utgitt sammen med KR's uttalelse.</p>
<i>4 Skaperverk og bærekraft (KM 5/08 og KM 04/07)</i>		
<p>a) Den norske kirke har, i et samarbeidsprosjekt med Kirkens Nødhjelp og Norges Kristne Råd, etablert seg som en tydelig aktør i arbeidet for et miljøvennlig samfunn, og har bidratt til å sikre en mer rettferdig klimaavtale ansvarlig klima- og miljøpolitikk i Norge.</p>	<p>1) Lansere prosjektet, gjennomføre regionale seminarer og klimaaksjonsuker i samarbeid med KN og en økumenisk konferanse i Oslo om "Tro til forandring" i samarbeid med NKR. Relevante fagpersoner innen diakoni, teologi m.m. inviteres. 2) Gjennomføre underskriftskampanje og andre aktiviteter i kirkelige nettverk samt utarbeide løpende innspill til media og politiske organer.</p>	<p>1) Er gjennomført. Lanseringen ble gjort med stor media oppmerksomhet. Erfaringer fra mediahåndteringen førte til et notat om prosedyre ved uttalelser. Debatten omkring spørsmålet om leteboring ble fulgt opp blant annet ved konferansen "Den siste olje" i Bergen som ble arrangert av Bjørgvin bispedømmeråd på oppdrag fra Kirkerådet og med god deltakelse. 2) Underskriftskampanjen gjennomført av KN ble meget vellykket. Kampanjen var et internasjonalt samarbeid og overrekkelsen på rådhusplassen i København med Desmond Tutu og Yvo de Boer til stede fikk mye oppmerksomhet og stort oppmøte. KR mottok en pris fra Alliance of Religions and Conservation og FNs utviklingsprogram for Dnks langsiktige satsing på miljø og bærekraft. langsiktige satsing på miljø og bærekraft</p>

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<p>b) Bærekraftprosjektet har bidratt til det kirkelige arbeidet på alle nivå, og kirken demonstrer et bevisst forhold til miljø, forbruk og rettferd, blant annet ved at antallet grønne menigheter økes til 200 og miljøsertifiserte fellesråd til 20.</p>	<p>3) Delta i nasjonale og internasjonale, bl.a. ved FNs klimatoppmøte i København, fra elite- til grasrotnivå, i KV, LWF og andre relevante økumeniske fora, og bidra til at KV er tydelig og konstruktiv premissleverandør i klimaforhandlingene.</p> <p>4) Oversette og distribuere internasjonalt KM- vedtak og andre relevante dokumenter.</p> <p>5) Utrede mulighet til vern av OVF-skog som har særlig verneverdi, for eksempel gjennomføring av en temasamling/ konferanse.</p> <p>6) Fremme kirkens deltakelse i kampanjen "Hundreårsmålene" gjennom artikler, lokale arrangementer, m.m.</p> <p>7) Utvikling av nye nettsider, nyhetsbrev, kurs og studiemateriell, skoling av kursholdere og veiledere regionalt, nettverkssamling.</p> <p>8) Promotering av grønne menigheter.</p> <p>9) Jobbe aktivt for finansiering fra Miljøverndepartementet og andre eksterne finansieringskilder</p>	<p>3) KN fulgte opp det tekniske i forhandlingene. KR og MKR var til stede i København og fulgte opp arbeidet. Rådgiver var dessuten til stede som observatør på selve forhandlingsområdet. Kirkens deltakelse ble sterkt markert ved klimaseilasen som hadde 1200 deltakere Ca. 800 av disse var fra kirkelige sammenhenger. Deltakelsen i det brede programtilbudet om bord bidro til faglig innsikt og refleksjon. Klimaengasjementet i forbindelse med seilasen ble også markert med kronikk og andre markeringer i massemedia.</p> <p>4) Er gjennomført. KR mottok en pris fra Alliance of Religions and Conservation og FNs utviklingsprogram for Dnks</p> <p>5) Ikke utført, planlegges gjennomført i 2010.</p> <p>6) Er fulgt opp også ved skriftlige bidrag.</p> <p>7) Nettsider lansert, nyhetsbrev er forsinket på grunn av vakanse i stillingene. Hovedansvaret er som planlagt, overført til NKR som skal arbeide i kontakt og samarbeid med KR. Arbeidet med nettverkssamling er forsinket.</p> <p>8) Antallet grønne menigheter har likevel økt med 50 til 129, og miljøfyrtårnsertifiserte enheter har økt til 45. På grunn av vakanse i stillingene har oppfølgingen vært redusert.</p> <p>9) KR har kun mottatt kr. 150.000 i støtte til informasjonstiltak fra Klimaløftet, MD, på tross av at det er arbeidet aktivt for å øke støtten.</p>

Hovedområde: 6. Kirkemusikk og kultur

Hovedmål:

Kirkemusikken forener et åndelig og musikalsk siktepunkt og tolker og formidler kristen tro. Kirkemusikken er menighetens sitt felles svar på Guds tiltale og har som oppgave å gi næring til det åndelige liv i menigheten. Den norske kirke vil arbeide for å styrke kirkemusikkens plass i menighetene på grunnlag av Plan for kirkemusikk.

Kirke og kultur har vært sammenvevd i Norge i mange hundre år. Den norske kirke skal øke kompetansen på kulturfeltet for å stimulere til økt bruk av kunst og kultur i kirken samt stimulere til engasjement og oppfølging av kulturarven.

Helhetlig vurdering av hovedmålet

Kirkemusikk

Plan for kirkemusikk er sendt ut til menighetene. Kirkemusikken følges opp gjennom gudstjenestereformen. Det har i 2009 vært gjennomført omfattende utprøving og høring av flere rekker med ny liturgisk musikk. Høringsfrist for dette materiale var 1. desember 2009. Vurdering av høringsmaterialet pågår inn i vår 2010.

Kirke og kultur

Alle tiltak i årsplanen er gjennomført i henhold til intensjonen, men noe arbeid gjenstår før alle bispedømmere har sin spisskompetanse på plass. Arbeidet fortsetter i 2010. Deltakere på de kompetansehevende tiltakene har vært fornøyd og bør følges opp regionalt med tanke på å utvikle kulturprosjekt i lokalmenigheten. Offentlige tilskuddsordninger skal det jobbes mer detaljert med i 2010. Videre må det jobbes med å få etablert en felles forståelse for departementets ordning for kulturfeltet og Kirkerådets rolle overfor bispedømmene.

Det vil bli opprettet et eget område på kirken.no med informasjon om feltet.

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>1 Kirkemusikk: Følge opp Plan for kirkemusikk (KM 06/08, KM 06/06))</i>		
Innføre planen i menighetene og styrke rådgivning og saksbehandling av kirkemusikksaker 2008	1) Utgi planen i bokmål og nynorskutgave og utarbeide et sammendrag på nordsamisk, sørsamisk og lulesamisk. 2) Samarbeide med utdanningsinst. om tilpassing av utdanning i forhold til planen 3) Vurdere opprettelse av nasjonal rådgivningstjeneste innen kirkemusikk. 4) Faglig oppfølging av reglene for tjenesteordning og kvalifikasjonskrav for kantorer.	Planen er oversatt til bokmål og nynorsk. Sendt ut til menighetene og er til salgs i Materiellekspedisjonen Kirkerådet har informert om at det ikke er ressurser til å følge opp plan for kirkemusikk utover det som skjer gjennom gudstjenestereformen. De andre tiltakene er derved ikke gjennomført.

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>2 Kirke & kultur: Kunsten å være kirke – kultur- melding (KM 7/05)</i>		
<p>a) Ha åpenhet og dristighet i samspillet med kultur- og kunstmiljøer, slik at kunstnere og kulturarbeidere skal se kirkens trosunivers med sine fortellinger og symboler som en faglig utfordring.</p> <p>b) Øke kompetansen på kulturfeltet i kirken for å se forbindelseslinjer mellom kunst og kult, og hvordan disse gjensidig beriker hverandre og veilede i bruk av offentlige støtteordninger innenfor kunst- og kulturfeltet for å hente ut økte offentlige midler til feltet.</p> <p>c) legge til rette for et godt samspill mellom kulturrådgivere i bispedømmene og ulike kulturaktører fra det brede kulturliv, skape allianser og møtesteder.</p>	<p>1) Bygge og styrke kirkelig kunst- og kulturkompetanse og bygge nettverk med framtidige samarbeidspartnere.</p> <p>2) Følge opp samarbeidet om ”Den kulturelle skolesekken”</p> <p>3) Kjenne til offentlige tilskuddsordninger, søknadsfrister og arbeide for å utnytte disse ved å bidra til gode søknader</p> <p>4) Innstille på grunnlag av søknader hvilke bispedømmer som får stillinger til departementet og ha kontakt med bispedømmerådgivere etter hvert som de blir ansatt og opprette et nettverk av disse.</p> <p>5) Koordinere nye initiativ, legge til rette for kontakt mellom kirkelige aktører og kunstnarar/kunst- og kulturinstitusjonar nasjonalt, rettleie i forhold til planlegging og arbeid med kunst- og kulturprosjekt.</p>	<p>1) Kunstnere og kunst/kulturinstitusjoner deltok på til fagsamling for kulturrådgivere. i sept. (teatre, opera, Norsk Kulturråd). Besøkt teatre og hatt samtaler om kirke og teater med skuespillere sammen med kulturrådgivere og konferansedeltakere. Inngått innledende samtaler om turnesamarbeid med Rikskonsertene i kirker. Igangsatt spisskompetansefordeling mellom. bispedømmene.</p> <p>2) Gjennomført lanseringsseminar tilknyttet utg. av boken Kirken og Den kulturelle skolesekken 27. april sammen med IKO, Kirkeakademiene og KA. Avholdt oppfølgingsseminar under Trosopplæringskonferansen i oktober sammen med IKO. Boken er sendt ut til alle menighetskontor i løpet av høsten. Hatt frokostmøte m/kunstfagorganisasjoner. /kunstfaglige utdanningsinstitusjoner for å informere om Dnks kultursatsing. Boken Kirken og Den kulturelle skolesekken ble gitt til alle møtedeltakerne. Møre bispedømme har påtatt seg spisskompetanseansvar for Den kulturelle skolesekken.</p> <p>3) Kulturrådgiverne er blitt gjort oppmerksom på oversikten i Kunsten å være kirke, tilskuddsordningen for Den kulturelle skolesekken og Den kulturelle spaserstokken. KR har hatt møte Norsk kulturråd i KKD 16. sept. og møte sammen med kulturrådgivere. 30. okt i Norsk Kulturråd om søknadsstøtteordningen.</p> <p>4) Oslo, Agder og Telemark, Bjørgvin, Møre, Nidaros og Sør-Hålogaland bispedømmer er tildelt kulturrådgivere. Stillingene er utlyst og besatt. KR har hatt samtaler med alle bispedømmer om kulturfeltet, og oppfølgingsamtaler med tilsatte kulturrådgivere. Nettverkssamling for kulturråd. avholdt 8.-10. sept. i Oslo.</p> <p>5) Har lagt til rette for samarbeid m/Seanse – senter for kunstproduksjoner i Volda ved å gjøre kulturrådgivere oppmerksom på institusjonen og mulighetene som ligger her for kunstfaglig utveksling med kunst- og kulturlivet og hjelp til utvikling av produksjoner.</p>

ÅRSRAPPORT 2009 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	6) Styrke den kulturelle kompetansen ved hjelp av seminarer og samarbeidsprosjekter.	6) Seminarsamarbeid m/Nord-Hålogaland bispedømme; nasjonal fagkonferanse om arrangementskompetanse i Tromsø 4. og 5. nov. Møte m/diakoni- og kulturrådgivere. 24 nov. i Trondheim om Den kulturelle spaserstokken. Kordriftkonferansen. i Stavanger 26. og 27. nov. Kunstnere og kunst/kulturinst. brukt som foredragsholdere på alle tiltak. Alle bispedømmer har fått økte resurser til regionale kompetansehevende samlinger
<i>3 Kulturminner: Følge opp kulturminneåret 2009</i>		
KR skal markere kulturminneåret 2009	1) Samarbeide med OVF, PF, Kirkeakademiene, Riksantikvaren om arrangement med fokus på Dnks kirker og prestegårder som kulturminner (inkl. fokus på tilrettelegging for funksjonshemmede).	1) Arbeidet er ikke fulgt opp i 2009.

Hovedområde: 7. Økumenikk og internasjonale spørsmål (MKR)

Hovedmål:

Å videreutvikle Den norske kirke som en troverdig partner i dialog og samhandling med andre kirker, kirkelige organisasjoner og livssynssamfunn nasjonalt og internasjonalt.

Helhetlig vurdering av hovedmålet

Hovedmålet har fungert styrende for avdelingens arbeid i 2009, og må sies å ha vært oppnådd innenfor de gitte rammer – både helhetlig, og innenfor de enkelte faglige og relasjonelle områdene som er reflektert i delmålene.

2009 har også vært det året da Den norske kirke fikk en spesielt sterk tilknytning til Kirkenes Verdensråd gjennom nominasjonen og valget av MKRs generalsekretær som generalsekretær i denne globale kirkeorganisasjonen. I tillegg fikk Den norske kirke to medlemmer av sentralkomiteen i Konferansen av Europeiske Kirker, og lanserte to kandidater til rådet i Det lutherske verdensforbund (til valg i 2010).

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>1 Kirken og den økonomiske globalisering (KM 03.8/08, KM 10/07)</i>		
Presisere og videreutvikle Den norske kirkes engasjement for global økonomisk rettferdighet	1) Delta i økumeniske samtaler om global økonomisk rettferdighet, og øke kunnskap om nord-sør spørsmål 2) Arbeide for etiske investeringer av midler fra kirkelig virksomhet 3) Ta aktiv del i den etiske drøftingen av forvaltningen av oljeformuen	Arbeidet gjennomført i tråd med delmålet. 1) Arbeidet videreført, særlig gjennom norsk engasjement i KEK-CLAI samarbeidet og gjennom deltakelse i norsk debatt om klimarettferdighet 2) Økt bevissthet oppnådd i norsk offentlighet. Konkrete bidrag levert 3) Arbeidet aktivt videreført.
<i>2 Innvandring og integrering (KM 07/09, KM 11/06, KM 06/05)</i>		
Levere bidrag til en mer human og rettferdig asyl- og flyktningspolitikk og oppnå økt kontakt med, og oppmerksomhet rundt, migrantkirker i Norge	1) Politisk påvirkning for å styrke trosfriheten for asylsøkere. 2) Styrke relevant nettverkssamarbeid i Norge og Europa. 3) Delta i prosessen om evaluering av UNE 4) Utarbeide en KM-sak om migrantkirker i Norge	Arbeidet gjennomført i tråd med delmålet. 1) Arbeidet videreført. 2) Arbeidet videreført gjennom ulike konsultative prosesser. 3) Utsatt fra AIDs side, men blir trolig gjenopptatt i 2010, også fra MKRs side. 4) Saksdokumentet levert og behandlet på KM 2009. Oppfølging forberedt for 2010.

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	5) Delta på CCME-konsultasjon om migrantkirker og følge opp den nordiske prosessen 6) Starte arbeidet med et bokprosjekt sammen med Flyktningenettverket om "andre stemmer".	5) Arbeidet gjennomført etter planen, blant annet i lys av våre kontakter med representanter for migrantmenigheter i Norge. 6) Utsatt på grunn av andre prioriteringer fra Flyktningenettverkets side
<i>3 Følge opp kirkeavtaler med søsterkirkene IECLB, ELCSA og ELCJHL (KM 9/08)</i>		
Videreføre samarbeidsavtalen med tre søsterkirker og følge opp vedtaket om kirkene i Midtøsten fra KM 9/08	1) Legge til rette for bred deltakelse i Den internasjonale kirkeuke for fred i Palestina og Israel (ICAPPI). Seminar. Produksjon av materiell. 2) Vise solidaritet med kirkene i Midtøsten og styrke det kristne nærværet i regionen. Delegasjonsreiser og informasjon. Konferanse. 3) Internasjonalt økumenisk arbeid for fred i Midtøsten. KV, LVF, MECC. 4) Videreutvikle kontakten med Evangelical Lutheran Church in Southern Africa (ELCSA) og utvikle ledertreningsprogram 5) Videreutvikle kontakten med Evangelical Lutheran Church in Jordan and the Holy Land (ELCJHL) og øke støtten fra Dnk til det kirkelige arbeidet 6) Videreutvikle kontakten med Igreja Evangélica de Confissão no Brasil (IECLB) og øke støtten fra Dnk til det kirkelige arbeidet	Arbeidet gjennomført i tråd med delmålet. 1) Arbeidet med kirkeuka ICAPPI i Norge var mer omfattende enn tidligere. Gjennom flere store seminarer ble det skapt betydelig oppmerksomhet om de kristnes situasjon i Midtøsten. 2) Arbeidet har vært videreført gjennom omfattende kontaktarbeid. Innsatsen har primært moralsk og faglig karakter, og kan vanskelig måles i tallmessige resultater. 3) Arbeidet videreført i samarbeidet med de nevnte organisasjonene. 4) Kontaktarbeidet er videreført gjennom offisielt besøk fra ELCSA. Ledertreningsprogrammet (samarbeid med NMS og KN) er utsatt til 2010. 5) Arbeidet videreført på flere områder, både økonomisk og gjennom kommunikasjon. 6) Støtten til IECLB er også videreført på flere områder.
<i>4 Samarbeid menighet og misjon (KM 5/05)</i>		
Utvikle eksisterende misjonsavtaler og jobbe for avtaler i 50 nye menigheter (mål: 950 avtaler fordelt på bispedømmene).	1) Sette misjon og misjonsavtaler på dagsorden og synliggjøre det i strategiske sammenhenger, bl.a. i samarbeidet om Edinburgh 1910-jubileet. 2) Gi misjonskonsulentene bedre redskaper og mer inspirasjon til å fremme målet regionalt.	Arbeidet gjennomført i tråd med delmålet. 1) Aktiv deltakelse i forberedelsen av Edinburgh-jubileet i 2010. 2) Arbeidet videreført. En del nye utfordringer har meldt seg i løpet av høstsemesteret, og vil kreve særlig innsats i 2010. Misjonskonsulentenes rapporter for 2009 vil bli studert i første kvartal 2010, bl.a. vedrørende utviklingen av misjonsavtalene.

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	3) Utvikle samarbeidet om misjonsavtaler i forhold til vennskapsavtaler (KUI)	3) Samarbeidet med KUI videreført, bl.a. gjennom møter om vennskapsavtaler og publikasjon av heftet "Du verden"..
<i>5 Økumeniske organisasjoner og samarbeid i Norge</i>		
Videreføre og videreutvikle økumenikk og kirkerelasjoner i Norge	<p>1) Styrke samarbeidet i Norges kristne råd gjennom styret og større arrangement (rådsmøtet, miljøkonferanse) og felles delegasjonsreise til Midtøsten</p> <p>2) Følge opp og utvikle avtalen med Metodistkirken i Norge gjennom samarbeidsgruppen "Nådens fellesskap"</p> <p>3) Samarbeid med Frikirken følges opp i tråd med uttalelsen fra Kirkemøte i 2008.</p>	<p>Arbeidet gjennomført i tråd med delmålet.</p> <p>1) Aktiv deltakelse i de nevnte organene og i jevnlig administrativ kommunikasjon.</p> <p>2) Samarbeidet er videreført i samarbeidsgruppen, bl.a. gjennom planlegging av diakonalt prøveprosjekt.</p> <p>3) Samarbeidet har fortsatt nært og konkret, bl.a. gjennom markeringen av 10-årsjubileet for Felleseklæringen om rettferdiggjørelseslæren, gjennom Nasjonalkomiteen for LVF, og felles forberedelse til LVFs generalforsamling i 2010.</p>
<i>6 Økumeniske organisasjoner og samarbeid i Europa</i>		
Ta større ansvar for å fremme enheten mellom Europas kirker	<p>1) Konferansen av Europeiske kirker (KEK)</p> <p>1. Organisere nordisk-baltisk forberedelse til KEKs generalforsamling 2009.</p> <p>2. Forberedelse av norske delegater til KEKs generalforsamling.</p> <p>3. Deltakelse i KEKs 2 generalforsamling i Lyon 2009.</p> <p>2) Leuenberg-fellesskapet (GEKE)</p> <p>1. Deltakelse i Leuenberg-nettverket</p> <p>2. Deltakelse i annet økumenisk (protestantisk) kirkesamarbeid i Europa</p> <p>3) Porvoo-fellesskapet.</p> <p>1. Overta den lutherske del av sekretariatet i perioden 2009 – 2013.</p> <p>2. Delta i Porvoonettsaktiviteter i 2009, inkludert primatmøte.</p>	<p>Arbeidet gjennomført i tråd med delmålet</p> <p>1) KEK: Alle tre punkter gjennomført og avsluttet.</p> <p>Rapport fra KEKs generalforsamling ble lagt fram for KM i sak 03/09 pkt 9.</p> <p>2) GEKE: Aktiv deltakelse både i presidiet og i to studiekommisjoner, hvorav den ene er ferdig med sitt arbeid.</p> <p>3) Porvoo: Betydelig innsats gjennomført, særlig i fellesskapets sekretariat, hvor Den norske kirke har sekretærfunksjonen, og gjennom primatmøtet.</p>

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>7 Økumeniske organisasjoner og samarbeide globalt</i>		
Øke Den norske kirkes bidrag til KV som en global økumenisk organisasjon	1) Videreføre samarbeidet i Det lutherske verdensforbund (LVF) gjennom rådsmøtet og delegasjonsmøte for gen.fors. 2) Videreføre samarbeidet i Kirkenes Verdensråd (KV) og utvikling av lederskapet i KV 3) Bidra i arbeidet i Plenary Commission on Faith and Order (F&O) særlig med tanke på ekklesiologi.	Arbeidet gjennomført i tråd med delmålet. 1) Arbeidet intensivert særlig i siste kvartal, blant annet i Fornyelseskomiteen hvor Den norske kirke har deltatt, Rådsmøtet og forberedelse til generalforsamlingen i 2010. 2) Samarbeidet styrket gjennom valg av KVs generalsekretær (se helhetlig vurdering). 3) Deltakelsen gjennomført og høringssvaret ferdigstilt.
<i>8 Interreligiøse samtaler og samarbeid (KM 12/06)</i>		
Utvide nettverket og øke kompetansen i interreligiøse engasjement	1) Delta aktivt i internasjonale prosesser og nettverk om kirkelig respons til utfordringer fra muslimske partnere og i muslimske land 2) Delta aktivt i nasjonale prosesser og nettverk og bidra til at nye temaer blir tatt opp 3) Støtte konsolideringen av nettverket for lokale ressursmenigheter	Arbeidet gjennomført i tråd med delmålet. 1) og 2) Det interreligiøse engasjementet ytterligere styrket – både tematisk og relasjonelt - nasjonalt og internasjonalt. 3) Arbeidet videreført, bl.a. gjennom deltakelse i forberedelsen av nytt Senter for religionsdialog.

Hovedområde: 8. Samisk kirkeliv (SKR)

Hovedmål:

Samisk kirkeråd skal verne, fremme og utvikle samisk kirkeliv

Helhetlig vurdering av hovedmålet

Plan for samisk kirkeliv

Arbeidet med plan for samisk kirkeliv har fulgt oppsatt framdriftsplan. Planen utvikles sammen med de tre nordligste bispedømmene. Det er brukt mye tid på å kvalitetssikre ulike deler av planen i dialog med aktuelle aktører og samarbeidspartnere. Planen sendes på høring våren 2010 med sikte på Kirkemøtebehandling 2010.

Samarbeide over landegrenene

Samiske kirkedager ble arrangert for andre gang i Inari 12.-14. juni. Hovedgudstjenester og konserter hadde i gjennomsnitt ca 500 deltakere og arrangementet må ansees som vellykket. Det var betydelig deltakelse fra norsk side. Samisk kirkeråd har vært involvert i planlegging av program, koordinering av deltakelse fra norsk side, og bidro i deler av programmet.

På urfolksfeltet har det vært arbeidet med et samarbeidsprosjekt med Sametinget og Samiska rådet, Svenska kyrkan, i forbindelse med deltakelse på urfolksrelatert konferanse i Australia desember. Prosjektet fullføres våren 2010 med sikte på innspill på forvaltning av åndelige verdier i dagens Sápmi. Det har vært noe deltakelse på urfolksmøter i regi av KV og LVF.

Samisk språk

Det finnes ikke egne språkstillinger for å ivareta sørsamisk og lulesamisk på noe nivå i Den norske kirke. Det begrenser muligheten for tiltak og fremdrift på feltet.

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>1 Plan for samisk kirkeliv (KM 2010 – KM 7/06)</i>		
Utarbeide oversikt over de ulike aktørers plass og utfordringer i utvikling av samisk kirkeliv	1) Definere ressursbehov og kritiske faktorer 2) Definere ambisjonsnivå for bruk av samisk språk 3) Definere innhold for samisk trosopplæring	Alle tiltakene er gjennomført slik at planen kan sendes på høring i 2010. Målet er å fremme planen på Kirkemøte i 2010.
<i>2 Samarbeide over landegrensene</i>		
1 Fremme samarbeid mellom samer i landene i Sápmi	1) Gjennomføre samiske kirkedager i Inari i Finland 12.-14.juni 2009	1) Kirkedagene ble gjennomført med ca 500 deltok på hovedarrangementene. Arrangementet ble vellykket og har vært med på å fremme samarbeidet mellom landene i Sápmi

ÅRSRAPPORT 2009 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>3 Urfolkssamarbeid</i>		
Bevisstgjøre åndelighet og trosliv	1) Styrke samisk åndelighet og urfolks tradisjoner og delta sammen med representanter fra Sametinget i Norge i urfolksnettverk i Australia.	1) Delvis gjennomført. Konferansen var i desember, og prosjektet var planlagt avsluttet våren 2010.
<i>4 Andre felles saker</i>		
Bidra til rekruttering av ansatte og frivillige	1) Rekruttering av ny gen.sekr 2) Delta i samarbeid med KUN for å rekruttere samer til kirkelig utdanning og tjeneste 3) Rekruttere kandidater til i rådene i Dnk lokalt, i bispedømmeråd og kirkemøte	Ansatte og frivillige er rekruttert i 2009. 1) Ny generalsekretær tiltrådte 1/8-09 og rådgiver i høst slik at alle stillinger i avdelingen er besatt. 2) Delvis gjennomført. 3) Gjennomført
Få Bibelen oversatt til de samiske språk	1) Sammen med Bibelselskapet intensivere oversettelsesarbeidet	Oversettelse av Bibelen går etter planen 1) Kontaktmøter med Bibelselskapet er gjennomført, med henblikk på kritiske faktorer og konstruktiv støtte. Oversettelsen av Bibelen til de samiske språk går etter planen.
Gjennomføre ledelse av rådsarbeid	1) Rådsmøter planlegges avholdt i Skånland, Mo i Rana og Snåsa	1) Gjennomført etter planen. 37 saker er behandlet.
Få mulighet til å bruke samiske tegn i arkivet og medlemsregisteret	1) Utvikle Web-sak og medlemsregister til bruk for alle de samiske språk	1) Leverandøren arbeider med en ny versjon. Dette har tatt lenger tid enn antatt. Versjonen vil først bli tatt i bruk neste år.
Avklare kostnader for sekretariatet	1) Forberede og etablere SKR i Tromsø og skaffe budsjettmidler til dette (KR 50/08).	1) KR har tatt opp saken i brev til KKD 30.10.08, i budsjettbehov for 2010, og i møte m KKD 04.09.09. Det kom ingen tildeling over statsbudsjettet 2009. Det er ingen tildelinger for 2010. Det er gjort sonderinger med hensyn til aktuelle lokaler og samlokaliseringspartnere

VEDLEGG

Rapport på likestilling i sekretariatet

Likestilling i forhold til etnisitet

Kirkeloven § 29 setter krav til medlemskap i Den norske kirke for Kirkerådets ansatte. Dette gjør at noen mulige søkere ikke oppfyller våre formelle krav.

Likestilling i forhold til nedsatt funksjonsevne

Kirkerådet er en IA-bedrift og søker aktivt å tilrettelegge for personer med nedsatt funksjonsevne. Dette fremgår av våre stillingsutlysninger. Kirkerådet har en ansatt med særlig kompetanse på fagfeltet.

Likestilling i forhold til kjønn

Kirkerådet har i sin tilpasningsavtale lagt følgende politikk til grunn for likestilling:

”Likestillingsloven og hovedavtalens § 21. Det tas sikte på å oppnå jevnere kjønnsfordeling i stillingsgrupper hvor kvinner er underrepresentert. Med stillingsgrupper menes de grupper som er definert i Kirkerådets personalpolitiske retningslinjer.

Arbeidsgiver har det overordnede ansvar for at likestilling ivaretas i Kirkerådet. Arbeidsgiver skal utarbeide kvoteringslister hvert halvår. Det skal fremgå av kvoteringslisten hvilke grupper som eventuelt omfattes av kvoteringsreglene.

Det er et mål å få flere kvinner inn i ledende stillinger i Kirkerådet. Direktøren og avdelingslederne har et særlig ansvar for å ivareta likestillingshensyn ved tilsetninger og sørge for at oppgaver blir fordelt slik at kvinner og menn får like store muligheter til utvikling. Tjenestemannsrepresentantene i innstillingsrådene skal ha et særlig ansvar for å tilse at likestillingshensyn ivaretas.

Arbeidet som er tillagt en stilling skal kunne utføres innenfor ordinær arbeidstid. Overtid skal ikke være et vilkår for tilsetning eller avansement. Møter i Kirkerådet bør normalt holdes innefor kjernetiden.

Så langt det er mulig skal det legges til rette for fleksible ordninger når det gjelder permisjoner ut fra hensynet til omsorgsansvar. Slike ordninger skal ikke diskvalifisere for avansement.

Partene har et ansvar for å føre tilsyn med at intensjonene i denne bestemmelsen blir overholdt.”

Fordeling mellom menn og kvinner	Totalt		Lederstillinger		Øvrige stillinger	
	K	M	K	M	K	M
Alle ansatte	53 % (53)	47 % (47)	42 % (30)	58 % (70)	56 % (58)	44 % (42)
Heltidsansatte	52 % (47)	48 % (53)	42 % (30)	58 % (70)	50 % (51)	50 % (49)
Deltidsansatte	80 % (89)	20 % (11)			80 % (89)	20 % (11)

ÅRSRAPPORT 2009 FOR KR, MKR og SKR

Lønn	Alle ansatte			Lederstillinger			Øvrige stillinger		
	K	M	Alle	K	M	Alle	K	M	Alle
Gjennomsnittslønn i 1000 kr	418' (402')	476' (466')	446' (432')	549' (528')	601' (572')	579' (559')	396' (390')	440' (432')	416' (407')

Rekruttering	2009		2008	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Lederstillinger	2	4	1	1
Seniorfagstillinger	0	0	1	1
Fagstillinger	6	4	5	1
Administrative stillinger	1	0	1	

Kirkerådet endret sin interne organisering i 2009. Det påvirker antall ledere som ble rekruttert.

For øvrig har Kirkerådet et balansert forhold av kvinner og menn i ledergruppen og fagstillinger. I seniorfagstillinger er det overvekt av menn og i administrative stillinger er det stor overvekt av kvinner (ingen menn).

Sykefraværet (2008 tall i parentes)

Det totale sykefraværet har vært på 3,9 % (5,3 %). Det er totalt sykefravær på 3,3 % (6,9 %) for kvinner og 4,4 % (3,8 %) for menn. For kvinnene var korttidsfraværet på 1,2 % (1,6 %) og for mennene 0,6 % (0,5 %).

Permisjon ved barns sykdom (2008 tall i parentes)

Det totale fraværet for 2008 var på 0,26 % (0,21 %). For kvinnene utgjorde fraværet 0,14 % (0,2 %) og for mennene 0,38 % (0,38 %).